

ZAKON

O OSIGURANJU

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 78 od 22. decembra 2006, 19/07, "Sl. listu CG", br. 53 od 7. avgusta 2009, 40/11, 45/12, 6/13, 55/16, 146/21)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja djelatnosti osiguranja i nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja.

Pojmovnik

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) osiguranje je udruživanje novčanih sredstava na načelima uzajamnosti i solidarnosti neodređenog broja lica, fizičkih i pravnih, u društvo za osiguranje koje se obavezuje da na osnovu toga isplati novčanu naknadu, sumu osiguranja ili učini što drugo nekom od tih ili trećim licima, u slučaju štete na imovini, uništenja ili oštećenja stvari, smrti ili povrjeđivanja lica, povreda tijela ili narušenja zdravlja, zbog nastupanja nekog određenog događaja koji se unaprijed nije mogao predvidjeti, odnosno čije se nastupanje nije moglo spriječiti ili izbjeći ili usljed protoka vremena, na osnovu ugovora o osiguranju (polise) i uslova koji su unaprijed propisani od društva za osiguranje;
- 2) reosiguranje je preuzimanje obaveze od strane reosiguravača da će, u slučaju nastupanja osiguranog slučaja koji je preuzeo u reosiguranje, preuzeti na sebe dio rizika ili cjelokupni rizik koji je reosiguran, s tim što osiguravač ustupa reosiguravaču dio premije srazmjeran dijelu preuzetog rizika;
- 3) saosiguranje je zajedničko snošenje i raspodjela rizika između više društava za osiguranje, na način da svaki osiguravač naznačen u polisi osiguranja odgovara osiguraniku za potpunu naknadu u slučaju nastupanja osiguranog slučaja;
- 4) rentno osiguranje je vrsta osiguranja kod kojeg se društvo za osiguranje obavezuje da za jednu ili više premija osiguranja koje će mu biti plaćene vrši fiksne ili periodične isplate osiguraniku u toku određenog vremenskog perioda ili do nastupanja određenog događaja;
- 5) dobrovoljno zdravstveno osiguranje je osiguranje kojim se, na osnovu

ugovora, mogu obezbijediti prava iz zdravstvenog osiguranja licima koja nijesu osigurana po zakonu kojim se uređuje obavezno zdravstveno osiguranje ili veći obim prava od obima koji se obezbjeđuje po tom zakonu;

6) kvalifikovano učešće je:

- isključivo ili zajednički sa drugim povezanim licem, direktno ili indirektno, učešće u kapitalu ili akcijama sa pravom glasa od najmanje 10%;

- mogućnost vršenja značajnog uticaja na upravljanje, odnosno politiku takvog pravnog lica, na osnovu dogovora ili sporazuma ili na bilo koji drugi način, bez obzira na visinu učešća u kapitalu ili akcijama sa pravom glasa;

7) podružnica je dio društva za osiguranje odnosno reosiguranje koji nema status pravnog lica;

8) insolventnost je stanje u kojem ukupna vrijednost imovine društva za osiguranje nije dovoljna za izvršenje svih njegovih obaveza;

9) nelikvidnost je stanje kada društvo za osiguranje nije u mogućnosti da u toku redovnog poslovanja isplaćuje svoje dospjele obaveze;

10) premija osiguranja označava novčane uplate koje neko lice mora uplatiti da bi obezbijedilo odgovarajuće pokriće;

11) tehnička rezerva je rezervisani dio sredstava namijenjen za pokriće obaveza iz obavljanja poslova osiguranja koji se utvrđuje na kraju obračunskog perioda;

12) aktuar je stručno lice koji primjenjuje statističke metode, teoriju vjerovatnoće i finansijsku matematiku na pitanja osiguranja, ulaganja sredstava osiguranja, finansijskog upravljanja i drugo;

13) (brisano);

14) margina solventnosti je iznos sredstava koje društvo za osiguranje mora obezbijediti da bi trajno izvršavalo svoje obaveze po ugovorima o osiguranju;

15) podređeni dužnički finansijski instrumenti su hartije od vrijednosti i drugi finansijski instrumenti na osnovu kojih imalac, u slučaju stečaja, odnosno likvidacije izdavaoca, ima pravo na isplatu nakon isplate svih drugih povjerilaca, odnosno koje rok dospijeća i druge karakteristike čine pogodnim za pokrivanje eventualnih gubitaka koji mogu nastati usljed rizika koji proizilaze iz poslovanja društva za osiguranje.

Djelatnost osiguranja

Član 3

Djelatnost osiguranja čine poslovi osiguranja, saosiguranja i reosiguranja i poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja.

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju i preduzimanje mjera za sprječavanje i suzbijanje rizika koji mogu ugroziti osiguranu imovinu ili lica.

Poslovi saosiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju između više društava za osiguranje koja su se dogovorila (ugovorila) o zajedničkom

pokriću i raspodjeli rizika.

Poslovi reosiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o reosiguranju osiguranog viška rizika iznad samopridržaja, društva za osiguranje kod društva za reosiguranje.

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja su posredovanje i zastupanje u poslovima osiguranja, utvrđivanje i procjena rizika i šteta, posredovanje radi prodaje, prodaja osiguranih oštećenih stvari i pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Lica koja mogu obavljati poslove iz djelatnosti osiguranja

Član 4

Poslove osiguranja, saosiguranja i reosiguranja može obavljati društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje sa sjedištem u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika), kojem je nezavisni regulatorni organ (u daljem tekstu: regulatorni organ) izdao dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, odnosno poslova reosiguranja.

Poslove iz stava 1 ovog člana može obavljati i podružnica stranog društva za osiguranje kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova za osiguranje, odnosno poslova za reosiguranje u Republici.

Lica iz st. 1 i 2 ovog člana mogu obavljati poslove osiguranja i poslove saosiguranja samo po vrstama osiguranja za koje su dobili dozvolu regulatornog organa iz stava 1 ovog člana.

Poslove posredovanja u osiguranju može obavljati društvo za posredovanje u osiguranju koje ima sjedište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Poslove zastupanja u osiguranju može obavljati društvo za zastupanje u osiguranju i fizičko lice koje ima sjedište, odnosno prebivalište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Poslove pružanja drugih usluga u osiguranju može obavljati agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju i dio privrednog društva koje ima sjedište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju.

Dobrovoljnost osiguranja

Član 5

Osiguranje lica i imovine je dobrovoljno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, osiguranje imovine i lica je obavezno u slučajevima utvrđenim zakonom.

Princip teritorijalnosti

Član 6

Imovina i lica u Republici mogu se osigurati samo kod društva za osiguranje osnovanog po ovom zakonu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kod stranog društva za osiguranje mogu se osigurati:

- 1) vazduhoplovni i pomorski transport iznad obaveznih osiguranja u saobraćaju;
- 2) strana fizička lica koja žive i borave u Republici i imovina tih lica, izuzev obaveznih osiguranja.

Poslove posredovanja, zastupanja i pružanja drugih usluga u osiguranju za osiguranja iz stava 2 ovog člana mogu obavljati i strana društva.

Društvo za osiguranje može se reosigurati kod domaćeg i stranog društva za reosiguranje.

Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) može propisati druge uslove pod kojima se imovina i lica iz stava 1 ovog člana mogu osigurati kod stranog društva za osiguranje.

Nadzor djelatnosti osiguranja

Član 7

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i nad obavljanjem poslova iz djelatnosti osiguranja vrši regulatorni organ.

Primjena zakona na poslove osiguranja

Član 8

Na društva za osiguranje, djelove društava za osiguranje koja nemaju sjedište u Republici, posrednike i zastupnike u osiguranju i agencije za obavljanje drugih usluga vezanih za osiguranje primjenjuje se zakon kojim je uređen pravni položaj privrednih društava, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na ugovore o osiguranju, ugovore o posredovanju i ugovore o zastupanju u osiguranju primjenjuje se zakon kojim su uređeni obligacioni odnosi i drugi zakoni kojima su uređeni ugovori o pojedinim vrstama osiguranja.

II. POSLOVI OSIGURANJA

Vrste poslova osiguranja

Član 9

Poslovi neživotnog osiguranja, zavisno od vrste rizika koji se pokrivaju, svrstavaju se u sljedeće vrste osiguranja:

- 1) osiguranje od posljedica nezgode;
- 2) dobrovoljno zdravstveno osiguranje;

- 3) osiguranje motornih vozila;
- 4) osiguranje šinskih vozila;
- 5) osiguranje vazduhoplova;
- 6) osiguranje plovnih objekata;
- 7) osiguranje robe u prevozu;
- 8) osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti;
- 9) ostala osiguranja imovine;
- 10) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila;
- 11) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova;
- 12) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata;
- 13) osiguranje od opšte odgovornosti za štetu;
- 14) osiguranje kredita;
- 15) osiguranje jemstva;
- 16) osiguranje finansijskih gubitaka;
- 17) osiguranje troškova pravne zaštite;
- 18) putno osiguranje;
- 19) druge vrste neživotnih osiguranja.

Poslovi životnog osiguranja, zavisno od vrste rizika koji se pokrivaju, svrstavaju se u sljedeće vrste osiguranja:

- 1) osiguranje života;
- 2) rentno osiguranje;
- 3) dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života;
- 4) druge vrste životnih osiguranja.

Raspored vrsta rizika po vrstama osiguranja iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje regulatorni organ.

Grupe poslova osiguranja

Član 10

Više vrsta osiguranja, zavisno od povezanosti rizika, odnosno interesa koji se pokrivaju osiguranjem svrstavaju se u grupe osiguranja, i to u:

- 1) grupu neživotnih osiguranja, koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9 stav 1 ovog zakona;
- 2) grupu životnih osiguranja, koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9 stav 2 ovog zakona.

Obavezna osiguranja

Član 11

Obavezna osiguranja u saobraćaju i druga obavezna osiguranja obavljaju se u skladu sa posebnim zakonom o obaveznom osiguranju.

Reosiguranje

Član 12

Društvo za osiguranje dužno je da obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja reosigura kod društva za reosiguranje.

Samopridržaj društva za osiguranje je iznos ugovorom preuzetih rizika koji društvo uvijek zadržava u sopstvenom pokriću.

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja

Član 13

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja su:

- 1) posredovanje u osiguranju;
- 2) zastupanje u osiguranju;
- 3) utvrđivanje i procjena rizika i šteta;
- 4) posredovanje kod prodaje i prodaja ostataka osiguranih oštećenih stvari;
- 5) pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Upotreba riječi "osiguranje"

Član 14

Pravno i fizičko lice ne može koristiti riječ "osiguranje", niti izvedenicu iz riječi "osiguranje" u firmi ili nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge, osim u slučaju kad te riječi koristi na osnovu ovog ili posebnog zakona.

Primjena pravila struke osiguranja, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike

Član 15

Društvo za osiguranje i drugo lice koje obavlja poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja dužno je da djelatnost obavlja u skladu sa pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom.

III. DRUŠTVO ZA OSIGURANJE Obavljanje djelatnosti osiguranja

Član 16

Djelatnost osiguranja u Republici mogu obavljati samo društva za osiguranje koja su dobila dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti osiguranja u skladu sa ovim zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana mogu obavljati samo one vrste osiguranja za koje su

dobila dozvolu regulatornog organa.

Zabrana zaključivanja ugovora o posredovanju i ugovora o zastupanju u osiguranju

Član 17

Društvo za osiguranje, u granicama dobijenog ovlašćenja, može da zaključi ugovor o posredovanju u osiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju samo sa licem koje je dobilo dozvolu za obavljanje tih poslova.

Organizacioni oblik društva za osiguranje

Član 18

Društvo za osiguranje mogu osnovati pravna i fizička lica, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Društvo za osiguranje osniva se kao akcionarsko društvo.

Naziv društva za osiguranje sadrži oznaku AD.

Za promjenu statusa, naziva i sjedišta društva obavezno se pribavlja saglasnost regulatornog organa.

Obavljanje poslova osiguranja

Član 19

Društvo za osiguranje može obavljati samo:

- 1) poslove osiguranja, ili
- 2) poslove reosiguranja.

Društvo za osiguranje ne može istovremeno obavljati poslove životnih i poslove neživotnih osiguranja.

Društvo za osiguranje može obavljati i poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja, u skladu sa ovim zakonom.

Poslove reosiguranja može obavljati samo društvo za osiguranje koje je dobilo dozvolu za obavljanje poslova reosiguranja.

Društvo za osiguranje može obavljati i poslove dobrovoljnog penzionog osiguranja u skladu sa posebnim zakonom.

Dopunska klauzula za poslove osiguranja života

Član 20

Izuzetno od člana 19 stav 2 ovog zakona, društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja života može obavljati i poslove osiguranja od priključne nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u dijelu koji pokriva troškove liječenja, pod uslovom da se ta osiguranja odnose na lice koje je zaključilo

ugovor o osiguranju života.

Minimalni akcijski kapital

Član 21

Akcijski kapital društva za osiguranje ne može biti manji od:

- 1) 2.000.000 eura za društvo koje obavlja poslove neživotnih osiguranja koji ne obuhvataju pojedine vrste osiguranja iz člana 9 stav 1 tač. 10 do 15 ovog zakona;
- 2) 3.000.000 eura za društvo koje obavlja poslove neživotnih osiguranja koji obuhvataju pojedine vrste osiguranja iz člana 9 stav 1 tač. 10 do 15 ovog zakona;
- 3) 3.000.000 eura za društvo koje obavlja poslove životnih osiguranja.

Akcijski kapital društva za reosiguranje ne može biti manji od 3.000.000 eura. Iznosi akcijskog kapitala iz st. 1 i 2 ovog člana godišnje će se usklađivati sa promjenama evropskog indeksa potrošačkih cijena koje objavljuje Eurostat. Usklađivanje iz stava 3 ovog člana vršiće se ako je procenat promjene veći od 5%, tako što će se, nakon objavljivanja promjene indeksa iz stava 3 ovog člana, iznosi kapitala povećati za procenat promjene tog indeksa i zaokružiti na broj djeljiv sa 100.000 eura.

Akcije društva za osiguranje

Član 21a

Akcije društva za osiguranje glase na ime.

Akcije iz stava 1 ovog člana moraju biti u cjelosti uplaćene u novcu prije upisa u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS).

Društvo za osiguranje može emitovati povlašćene akcije najviše do 25% od ukupnog broja akcija.

Stav 2 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju pripajanja društva za osiguranje, odnosno podjele društva za osiguranje.

Zabrana uzajamnog učešća

Član 22

Društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju i društvo za zastupanje u osiguranju ne mogu imati uzajamno učešće u kapitalu, odnosno u pravu glasa.

Saglasnost za kvalifikovano učešće

Član 23

Lice koje, direktno ili indirektno, namjerava da stekne kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje dužno je da za sticanje tih akcija pribavi prethodnu saglasnost regulatornog organa.

Lice koje namjerava da poveća kvalifikovano učešće, kojim bi dostiglo ili prešlo 20%, 30% ili 50% kapitala ili akcija sa pravom glasa, odnosno steklo 100% učešća u kapitalu ili pravu glasa u društvu za osiguranje, dužno je da za takvo sticanje pribavi prethodnu saglasnost regulatornog organa.

Saglasnost iz st. 1 i 2 ovog člana prestaje da važi ako podnosilac zahtjeva, u roku od šest mjeseci od dana izdavanja saglasnosti, ne stekne akcije za koje je saglasnost data.

Kvalifikovani imalac koji namjerava da proda ili na drugi način otuđi akcije ispod nivoa za koji je dobio saglasnost dužan je da o tome prethodno obavijesti regulatorni organ.

Društvo za osiguranje dužno je da, bez odlaganja, obavijesti regulatorni organ o svakoj promjeni u kvalifikovanom učešću u kapitalu društva.

Povezana lica

Član 24

Povezana lica, u smislu ovog zakona, su pravna lica koja su međusobno povezana upravljanjem, kapitalom ili na drugi način radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva na način kojim poslovanje jednog lica ili rezultati poslovanja mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica. Povezanim licima, u smislu ovog zakona, smatraju se i lica koja su međusobno povezana:

- 1) kao članovi uže porodice;
- 2) na način da lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim u smislu ovog stava, zajedno, posredno ili neposredno, imaju učešće u drugom licu;
- 3) na način da u tim licima ima učešće isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim po drugim tačkama ovog stava;
- 4) na način propisan za povezana lica zakonom koji uređuje pravni položaj privrednih društava;
- 5) kao članovi organa upravljanja, odnosno zaposleni na osnovu ugovora o radu, kao i članovi uže porodice tih lica.

Članovima uže porodice jednog lica, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) bračni drug, odnosno lice sa kojim živi u zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom;
- 2) djeca, odnosno usvojenici;
- 3) srodnici do trećeg stepena srodstva, uključujući i srodstvo po tazbini;
- 4) druga lica koja nemaju potpunu poslovnu sposobnost, a dodijeljena su tom licu u starateljstvo.

Ograničenje ulaganja društva za osiguranje u određeno pravno lice, odnosno

pravnog lica u društvo za osiguranje, u skladu sa zakonom, odnosi se i na posredna i na neposredna ulaganja.

Prilikom procjene učešća u kapitalu, odnosno sticanja kvalifikovanog učešća, kao i prilikom ocjene učešća u upravljanju, povezana lica smatraju se jednim licem.

Zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 25

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća lice koje želi steći kvalifikovano učešće dužno je da priloži dokumentaciju iz člana 30 stav 2 tačka 8 ovog zakona.

Ako se zahtjevom iz stava 1 ovog člana traži saglasnost za sticanje, odnosno povećanje kvalifikovanog učešća na način da podnosilac zahtjeva dostiže ili prelazi 30% učešća u kapitalu odnosno pravu glasa, podnosilac zahtjeva dužan je da uz zahtjev priloži i:

- 1) poslovnu strategiju društva za osiguranje u kojem se stiče kvalifikovano učešće,
- 2) poslovni plan društva za osiguranje za naredne tri poslovne godine, sa projekcijom izvještaja o finansijskom položaju i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti (bilansa uspjeha i bilansa stanja),
- 3) planirane promjene u organizaciji, upravljačkoj i kadrovskoj strukturi društva za osiguranje, internim aktima društva za osiguranje ili informacionim tehnologijama koje društvo za osiguranje koristi.

Ako je lice podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, odlučivanje o saglasnosti iz stava 1 ovog člana sprovede se u postupku odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Rokovi u postupku po zahtjevu za sticanje odnosno povećanje kvalifikovanog učešća

Član 25a

Regulatorni organ dužan je da, u roku od dva dana od dana prijema urednog zahtjeva za dobijanje saglasnosti za sticanje odnosno povećanje kvalifikovanog učešća, podnosiocu zahtjeva izda pisanu potvrdu o prijemu zahtjeva i obavijesti ga o danu isteka roka za odlučivanje.

Regulatorni organ dužan je da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Ako regulatorni organ ne odluči u roku iz stava 2 ovog člana, smatra se da je saglasnost data.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, regulatorni organ je dužan da, na zahtjev podnosioca zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, u roku od osam dana od

dana prijema tog zahtjeva, izda rješenje o davanju saglasnosti.

Ako su za odlučivanje po zahtjevu iz stava 1 ovog člana potrebni dodatni podaci i informacije, regulatorni organ može, u roku od 50 dana od dana prijema zahtjeva, tražiti od podnosioca zahtjeva da dostavi te dodatne podatke i informacije.

Za dostavljanje podataka i informacija iz stava 5 ovog člana regulatorni organ može podnosiocu zahtjeva odrediti rok od najviše 20 dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje dodatnih podataka i informacija i u tom roku nastupa mirovanje postupka.

Regulatorni organ može rok iz stava 6 ovog člana produžiti za još deset dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje dodatnih podataka i informacija, ako podnosilac zahtjeva nema sjedište u Crnoj Gori odnosno državi članici Evropske unije ili ako podnosilac zahtjeva nije subjekt nadzora po ovom zakonu ili zakonu države sjedišta

Postupanje po zahtjevu za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 26

Regulatorni organ u postupku po zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća podobnost podnosioca zahtjeva cijeni na osnovu:

- 1) poslovne reputacije, kao i pravnog, odnosno finansijskog položaja podnosioca zahtjeva;
- 2) reputacije i stručnih kvalifikacija lica koja su nosioci upravljačkih funkcija, za podnosioca zahtjeva koji su pravna lica;
- 3) finansijske stabilnosti podnosioca zahtjeva, obzirom na vrstu djelatnosti koju obavlja;
- 4) mogućnosti efikasnog vršenja nadzora nad društvom u kome se vrši sticanje nakon eventualnog izdavanja saglasnosti;
- 5) mogućnosti da, u vezi sa tim sticanjem, bude ili je bilo počinjeno, odnosno pokušano pranje novca i finansiranje terorizma.

Regulatorni organ će odbiti zahtjev za davanje saglasnosti za sticanje, odnosno povećanje kvalifikovanog učešća ako, na osnovu kriterijuma iz stava 1 ovog člana, ocijeni da bi:

- 1) zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja ili zbog radnji koje je u obavljanju poslova osiguranja izvršio podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno sa njim povezano lice moglo biti ugroženo poslovanje društva za osiguranje;
- 2) zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno sa njim povezano lice ili načina povezanosti između tih lica moglo biti onemogućeno, odnosno otežano vršenje nadzora nad društvom za osiguranje;

- 3) sticanje kvalifikovanog učešća bilo suprotno uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti;
 - 4) u vezi sa tim sticanjem moglo biti ili je bilo izvršeno, odnosno pokušano pranje novca ili finansiranje terorizma.
- Prije donošenja rješenja iz stava 2 ovog člana, regulatorni organ je dužan da podnosiocu zahtjeva, u okviru roka iz člana 25a stav 2 ovog zakona, ostavi rok od najduže 15 dana da se izjasni o činjenicama na osnovu kojih se može odbiti zahtjev.

Prethodno obavještenje o namjeri sticanja kvalifikovanog učešća u stranoj finansijskoj instituciji

Član 26a

Društvo za osiguranje dužno je da pisano obavijesti regulatorni organ o namjeri sticanja kvalifikovanog učešća u stranom društvu za osiguranje, kreditnoj instituciji, investicionom fondu ili društvu za upravljanje otvorenim investicionim fondovima najkasnije tri mjeseca prije planiranog sticanja.

Društvo za osiguranje dužno je da, u roku iz stava 1 ovog člana, pisano obavijesti regulatorni organ i prije svakog povećanja kvalifikovanog učešća kojim dostiže ili prelazi 20%, 30% ili 50% učešća u kapitalu odnosno pravu glasa u licu iz stava 1 ovog člana.

Uz obavještenje iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se:

- 1) spisak imalaca kvalifikovanog učešća u licu u kojem se stiče kvalifikovano učešće, sa podacima o visini tih učešća i prevodom ovjerenog izvoda iz sudskog odnosno drugog javnog registra za svakog od imalaca kvalifikovanog učešća;
- 2) prevod ovjerenog izvoda iz sudskog odnosno drugog javnog registra u koji je upisano lice u kome se stiče kvalifikovano učešće;
- 3) finansijski izvještaji lica u kojem se stiče kvalifikovano učešće za posljednje tri poslovne godine sa revizorskim izvještajima, ako je to lice po propisima države sjedišta obveznik revizije;
- 4) spisak lica koja su povezana sa licem u kojem se stiče kvalifikovano učešće sa opisom načina povezanosti;
- 5) strategija upravljanja u licu u kojem se stiče kvalifikovano učešće sa ocjenom ekonomske efikasnosti investicija.

Ako društvo za osiguranje namjerava da smanji učešće u licu iz stava 1 ovog člana ispod granice iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da o tome prethodno pisano obavijesti regulatorni organ.

Saradnja sa nadzornim organima država članica Evropske unije

Član 26b

Regulatorni organ dužan je da, prije izdavanja saglasnosti za sticanje

kvalifikovanog učešća, o podnesenom zahtjevu obavijesti nadležni organ države članice Evropske unije u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište, ako je podnosilac zahtjeva:

- 1) kreditna institucija, društvo za osiguranje odnosno reosiguranje, investicioni fond, društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondovima;
- 2) matično društvo lica iz tačke 1 ovog stava;
- 3) fizičko odnosno pravno lice koje upravlja licem iz tačke 1 ovog stava.

Regulatorni organ će, u postupku izdavanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana, zatražiti mišljenje nadležnog organa države članice Evropske unije u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište u vezi sa poslovnom reputacijom i pravnim i finansijskim položajem podnosioca zahtjeva, a ako je podnosilac zahtjeva pravno lice, i u vezi sa reputacijom i stručnim kvalifikacijama lica koja su nosioci upravljačkih funkcija.

Regulatorni organ će na zahtjev nadležnog organa države članice Evropske unije, bez odlaganja pružiti tražene informacije, potrebne za procjenu podnijetih zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća.

Gubitak prava glasa

Član 27

Lice koje stekne kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje bez saglasnosti regulatornog organa nema pravo glasa u upravljanju društvom za osiguranje po osnovu tako stečenih akcija i dužan je da ih otuđi u roku od 30 dana od dana sticanja.

Povlačenje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 28

Regulatorni organ će rješenjem povući datu saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća, ako:

- 1) je saglasnost data na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) je zbog djelatnosti i poslova koje obavlja ili zbog radnji koje je izvršio kvalifikovani imalac, odnosno sa njim povezano lice ugroženo poslovanje društva za osiguranje;
- 3) je zbog djelatnosti i poslova koje obavlja kvalifikovani imalac, odnosno sa njim povezano lice ili načina povezanosti između tih lica onemogućeno, odnosno otežano vršenje nadzora nad društvom za osiguranje;
- 4) kvalifikovani imalac krši obavezu pribavljanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno povećanje tog učešća ili na drugi način ometa nadzor nad društvom za osiguranje;
- 5) ako kvalifikovani imalac prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio saglasnost.

Na osnovu rješenja iz stava 1 ovog člana kvalifikovani imalac gubi pravo glasa iz akcija koje mu obezbjeđuju kvalifikovano učešće i dužan je da ih otuđi u roku od 30 dana, od dana donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana.

Ništavost odluka

Član 29

Odluke donijete u organima društva za osiguranje uz učešće glasova imaoća akcija koji nema saglasnost za kvalifikovano učešće, odnosno kome je povučena saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća, ništave su.

Posljedice neotuđivanja akcija

Član 29a

Ako lice koje je steklo akcije suprotno ovom zakonu te akcije ne otuđi u rokovima iz čl. 27 i 28 ovog zakona, po osnovu tih akcija ne smije ostvarivati imovinska, odnosno neimovinska prava, do otuđenja.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 30

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja podnose regulatornom organu osnivači društva za osiguranje ili lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se:

- 1) ugovor, odnosno odluka o osnivanju;
- 2) predlog statuta;
- 3) dokaz da su obezbijeđena novčana sredstva najmanje u visini iznosa akcijskog kapitala iz člana 21 ovog zakona i sredstva za pokriće osnivačkih i drugih troškova vezanih za početak rada društva;
- 4) poslovni plan društva za osiguranje za trogodišnji period, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 5) predlog sistema upravljanja društvom za osiguranje u skladu sa ovim zakonom;
- 6) uslovi osiguranja i tarife premija;
- 7) spisak akcionara po imenu, prezimenu i prebivalištu za fizička lica, odnosno nazivu i sjedištu za pravna lica, sa brojem i ukupnom nominalnom vrijednošću akcija i procentom učešća u akcijskom kapitalu društva za osiguranje;
- 8) podatke o licima koja namjeravaju da steknu kvalifikovano učešće, uz koje se dostavljaju dokazi o:
 - poslovnoj reputaciji budućih kvalifikovanih imalaca;
 - ugledu, sposobnosti i iskustvu lica koja će, nakon sticanja, voditi poslove društva za osiguranje;

- finansijskom stanju budućih kvalifikovanih imalaca, posebno u odnosu na vrstu poslova koje obavlja društvo za osiguranje u kojem se stiče kvalifikovano učešće;

- svrsi i namjeri sticanja kvalifikovanog učešća, planiranim izmjenama u organizaciji i poslovanju društva u kojem se stiče kvalifikovano učešće, odnosu tog društva sa povezanim licima, pogotovu kod društava koja će biti dio grupe povezanih pravnih lica, i drugim okolnostima koje mogu uticati na mogućnost društva za osiguranje da trajno ispunjava uslove iz ovog zakona;

9) podaci o licima povezanim sa osnivačima, odnosno kvalifikovanim imalcima, sa izjavom o načinu povezanosti iz člana 24 ovog zakona;

10) podatke o licima predloženim za članove odbora direktora i izvršnog direktora društva, uz koje se dostavljaju dokazi o:

- posjedovanju odgovarajućih stručnih kvalifikacija, znanja i iskustva, dobrom ugledu i integritetu tih lica,

- neosuđivanosti za krivična djela koja ih čine nedostojnim za obavljanje funkcije za koju se predlažu;

11) ime i prezime lica koje će obavljati poslove ovlašćenog aktuar, sa podacima iz tačke

10 ovog stava, ugovor, odnosno predugovor o obavljanju aktuarskih poslova zaključen sa društvom za obavljanje aktuarskih poslova, kao i dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu koju ovlašćeni aktuar može prouzrokovati datim mišljenjem;

12) dokaz o organizacionoj, kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva za osiguranje za obavljanje poslova osiguranja;

U postupku odlučivanja po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ može da:

- traži i druge dokaze i podatke koji su od značaja za odlučivanje po zahtjevu,
- pozove lice predloženo za izvršnog direktora društva da predstavi program vođenja poslova društva.

Prije izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja, regulatorni organ može u odnosu na podobnost, kompetencije i reference kvalifikovanih imalaca, predloženih članova organa upravljanja i rukovođenja društva za osiguranje, konsultovati i tražiti informacije od:

- nadležnog nadzornog organa u državi sjedišta društva za osiguranje koje je, matično, ili ima kontrolu nad društvom za osiguranje za koje je podniet zahtjev iz stava 1 ovog člana;

- nadzornog organa države sjedišta kreditne institucije ili investicionog društva koje je, matično društvo ili ima kontrolu nad društvom za osiguranje za koje je podniet zahtjev iz stava 1 ovog člana.

Za osnivače - strana lica, dokumentacija iz stava 2 ovog člana podnosi se u ovjerenom prevodu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Bliže uslove, dokumentaciju i podatke kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz

st. 2 do 4 ovog člana i detaljne kriterijume za ocjenu podobnosti budućih kvalifikovanih imalaca, članova odbora direktora i izvršnog direktora utvrđuje regulatorni organ.

Poslovni plan društva za osiguranje

Član 31

Poslovni plan društva za osiguranje sadrži naročito:

- 1) osnove poslovne politike;
- 2) grupu ili vrstu osiguranja za koju se izdaje dozvola (uslovi osiguranja i tarife premija);
- 3) tabelu maksimalnog samopridržaja za sve vrste osiguranja za koje se izdaje dozvola;
- 4) program reosiguranja;
- 5) iznos očekivane margine solventnosti, utvrđene u skladu sa ovim zakonom;
- 6) planirani iznos troškova osnivanja i način pokrića tih troškova;
- 7) plan likvidnosti društva;
- 8) elaborat o očekivanim rezultatima poslovanja, a naročito očekivani prihod od premija, očekivani rashod po osnovu šteta i iznos tehničkih rezervi i rezervi utvrđenih saglasno ovom zakonu, očekivane vrijednosti sredstava i njihovih izvora i predračun troškova sprovođenja osiguranja, sa ocjenom ekonomske opravdanosti osnivanja u odnosu na veličinu i strukturu tržišta.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja

Član 32

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja podnose se dokazi, predlozi i podaci iz člana 30 stav 2 ovog zakona, s tim što poslovni plan ne sadrži podatke iz člana 31 tačka 2 ovog zakona.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 33

Dozvola za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje izdaje se za obavljanje jedne ili više vrsta osiguranja kojima će se društvo baviti.

Regulatorni organ će, najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, rješenjem izdati dozvolu ili odbiti njeno izdavanje.

U rješenju iz stava 2 ovog člana obavezno se navode vrste osiguranja za koje se izdaje dozvola.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se voditi upravni spor.

Rješenje kojim se društvu za osiguranje izdaje dozvola za obavljanje poslova

osiguranja objavljuje se u " Službenom listu Republike Crne Gore".

Registracija društva

Član 34

Osnivači društva za osiguranje dužni su da, u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja, podnesu prijavu za registraciju u Centralni registar Privrednog suda (u daljem tekstu: CRPS).

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana podnosi se i dozvola za obavljanje poslova osiguranja.

Društvo za osiguranje dužno je da rješenje o registraciji dostavi regulatornom organu, u roku od sedam dana od dana prijema tog rješenja.

Promjena dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 35

Društvo za osiguranje će, radi obavljanja određene vrste osiguranja koja nije obuhvaćena dozvolom, odnosno radi prestanka obavljanja neke vrste osiguranja za koju ima dozvolu, podnijeti regulatornom organu zahtjev za izmjenu dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Na izmjenu dozvole iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 30, 31, 33 i 34 ovog zakona.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 36

Dozvola za obavljanje poslova osiguranja neće se izdati, ako:

- 1) društvo za osiguranje ne dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 30 ovog zakona;
- 2) osnivač - kvalifikovani imalac ne ispunjava uslove za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća;
- 3) su odredbe ugovora o osnivanju, odnosno statuta i poslovnih akata društva za osiguranje u suprotnosti sa zakonom;
- 4) članovi organa upravljanja društva za osiguranje ne podnesu potrebne dokaze za obavljanje funkcije članova organa upravljanja, odnosno ako predložena lica ne ispunjavaju propisane uslove;
- 5) iz statuta društva za osiguranje, drugih akata i podnijete dokumentacije i podataka proizilazi da društvo za osiguranje nije organizaciono, kadrovski i tehnički osposobljeno za obavljanje poslova osiguranja u obimu predviđenim poslovnim planom;
- 6) društvo za osiguranje ne ispunjava druge uslove utvrđene zakonom.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova

osiguranja obavezno se navode razlozi zbog kojih je zahtjev odbijen.

Ukidanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 37

Regulatorni organ će rješenjem ukinuti dozvolu izdatu društvu za osiguranje koje ne dostavi:

1) dokaz o izvršenoj registraciji u CRPS u roku od 60 dana od dana izdavanja dozvole;

2) dokaz da je otpočelo sa poslovanjem u roku od šest mjeseci od dana izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Rješenje iz stava 2 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".
Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se voditi upravni spor.

Obavljanje poslova reosiguranja

Član 38

Na izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja i poslovanje društava za reosiguranje shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na društva za osiguranje.

Opšti akti, godišnji plan poslovanja i akti poslovne politike društva

Član 39

Društvo za osiguranje donosi statut, druge opšte akte, godišnji plan poslovanja i akte poslovne politike.

Akti poslovne politike društva za osiguranje iz stava 1 ovog člana su:

1) opšti i posebni uslovi za osiguranje i tarife premija;

2) odluka o tehničkim osnovama osiguranja;

3) odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja;

4) pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava društva;

5) pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka;

6) pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija;

7) pravilnik o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve;

8) pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za učešće u dobiti (samo za životna osiguranja);

9) pravilnik o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza (rezervisane štete);

10) pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravnavanje rizika (samo za neživotna osiguranja);

11) pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja;

12) pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa;

13) drugi akti poslovne politike.

Saglasnost na statut daje regulatorni organ.

Organizacioni djelovi društva za osiguranje

Član 40

Društvo za osiguranje osnovano po ovom zakonu može osnovati organizacione cjeline koje nemaju svojstvo pravnog lica (podružnice).

Društvo za osiguranje može da obavlja poslove osiguranja u stranoj državi preko podružnice.

Radi osnivanja podružnice u stranoj državi društvo za osiguranje mora da ima dozvolu regulatornog organa.

Regulatorni organ će odbiti zahtjev za dobijanje dozvole iz stava 3 ovog člana ako bi, obzirom na praksu u izvršavanju propisa u državi u kojoj društvo za osiguranje namjerava da osnuje podružnicu, vršenje nadzora u skladu sa ovim zakonom moglo biti onemogućeno, odnosno bitno otežano.

O osnivanju, promjeni adrese i ukidanju podružnica društvo za osiguranje dužno je da obavijesti regulatorni organ u roku od 30 dana, od dana donošenja te odluke.

Odredbe st. 2, 3 i 4 ovog člana ne primjenjuju se na društva za reosiguranje.

Statusne promjene društva za osiguranje

Član 41

Društvo za osiguranje može vršiti statusne promjene podjele, spajanja ili pripajanja, samo uz prethodnu saglasnost regulatornog organa.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za statusne promjene, društvo za osiguranje je dužno dostaviti dokumentaciju koju utvrdi regulatorni organ.

Prenošenje dijela poslova

Član 41a

Društvo za osiguranje može, u cilju povećanja efikasnosti obavljanja dijela poslova, prenijeti te poslove na drugo lice zaključivanjem ugovora o prenosu dijela poslova.

Lice na koje se prenose pojedini poslovi osiguranja mora biti organizaciono, kadrovski i tehnički osposobljeno za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje prenesenih poslova.

Društvo za osiguranje snosi punu odgovornost za prenesene poslove.

Društvo za osiguranje ne smije prenijeti poslove ako bi to dovelo do:

1) ugrožavanja poslovanja društva za osiguranje;

- 2) značajnog pogoršanja kvaliteta sistema upravljanja društvom za osiguranje;
- 3) neopravdanog povećanja operativnog rizika;
- 4) onemogućavanja ili otežavanja, odnosno bitno otežanog obavljanja nadzora nad poslovima osiguranja;
- 5) neispunjavanja obaveza prema osiguranicima i drugim korisnicima osiguranja ili ugrožavanja njihovih interesa.

Društvo za osiguranje dužno je da obavijesti regulatorni organ o:

- 1) namjeri prenošenja dijela poslova prije zaključivanja ugovora iz stava 1 ovog člana;
- 2) svim naknadnim značajnim promjenama u vezi sa obavljanjem prenesenih poslova.

Regulatorni organ može propisati bliže uslove za prenošenje poslova osiguranja i obavještavanje iz st. 1 do 5 ovog člana.

Nadzor nad obavljanjem prenesenih poslova

Član 41b

Društvo za osiguranje dužno je da, na zahtjev regulatornog organa, dostavi sve podatke o pravnom statusu i finansijskom stanju i poslovanju lica sa kojim je zaključilo ugovor o prenosu dijela poslova iz člana 41a ovog zakona.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje shodno se primjenjuju i na lica koja obavljaju prenesene poslove iz stava 1 ovog člana.

IV. DIO STRANOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 42

Strano društvo za osiguranje koje u državi svog sjedišta ima odobrenje za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja može u Crnoj Gori obavljati poslove osiguranja, odnosno reosiguranja preko podružnice.

Dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja podružnici, na osnovu zahtjeva stranog društva, izdaje regulatorni organ.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana strano društvo za osiguranje, odnosno reosiguranje dostavlja:

- 1) odobrenje za rad, statut i finansijske izvještaje sa izvještajima o izvršenoj reviziji za posljednje tri godine poslovanja;
- 2) podatke o kvalifikovanim imiocima (ime, prezime i prebivalište za fizička lica, odnosno naziv i sjedište za pravna lica, podatke o visini učešća u kapitalu odnosno pravu glasa u društvu za osiguranje i spisak povezanih lica);
- 3) odluku o osnivanju filijale;
- 4) poslovni plan filijale za naredne tri godine, koji sadrži detaljan opis poslova

osiguranja, odnosno reosiguranja kojim namjerava da se bavi, očekivani premijski prihod, očekivane izdatke za osigurane slučajeve i procjenu troškova za osnivanje i početak rada;

5) odobrenje organa za nadzor države sjedišta za osnivanje filijale u Crnoj Gori;

6) dokaz o adekvatnosti kapitala filijale;

7) podatke o najmanje dva lica koja će biti odgovorna za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja u filijali, koja ispunjavaju uslove iz člana 30 tačka 10 ovog zakona;

8) dokaz o organizacionoj, kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti filijale za obavljanje poslova;

9) druge dokaze i podatke na zahtjev regulatornog organa.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana dostavlja se u originalu ili ovjerenoj fotokopiji.

Uz zahtjev i dokumentaciju iz stava 3 ovog člana koji se dostavljaju na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prevod tih dokumenata na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Bliže uslove i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 3 ovog člana propisuje regulatorni organ.

Raspolaganje sredstvima

Član 42a

Filijala treba da, u svakom trenutku, ima na raspolaganju sredstva u visini jedne polovine kapitala iz člana 21 ovog zakona deponovana kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori.

Filijala iz stava 1 ovog člana treba da, u svakom trenutku, na teritoriji Crne Gore ima na raspolaganju odgovarajuću imovinu, najmanje u visini polovine garantnog kapitala iz člana 98a ovog zakona i deponovana sredstva u visini četvrtine garantnog kapitala podružnice kao obezbjeđenje za plaćanje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju zaključenih u Crnoj Gori, odnosno ugovora koji pokrivaju rizike na teritoriji Crne Gore.

Višak sopstvenih sredstava podružnice iznad kapitala iz stava 1 ovog člana ili garantnog kapitala, ako je viši, podružnica će držati na poslovnom računu kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori.

Odlučivanje po zahtjevu

Član 43

Regulatorni organ je dužan da, po zahtjevu iz člana 42 stav 2 ovog zakona, odluči u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Regulatorni organ će odbiti zahtjev iz stava 1 ovog člana, ako utvrdi da nijesu ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom, odnosno da bi, imajući u vidu propise,

odnosno praksu u primjeni i izvršavanju tih propisa države sjedišta stranog društva za osiguranje:

- 1) obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom moglo biti otežano;
- 2) društvima za osiguranje sa sjedištem u Crnoj Gori bilo onemogućeno obavljanje poslova osiguranja u toj državi, odnosno bilo onemogućeno obavljanje poslova osiguranja pod uslovima jednakim kao za društva za osiguranje te države.

Stav 2 ovog člana ne primjenjuje se na odlučivanje o izdavanju dozvole za osnivanje podružnice društva za osiguranje sa sjedištem u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije.

Oduzimanje dozvole

Član 44

Regulatorni organ će oduzeti dozvolu za rad podružnici, ako nadležni organ države sjedišta oduzme odobrenje za rad stranom društvu koje je osnivač podružnice.

Na oduzimanje dozvole za rad podružnici shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje oduzimanje dozvole za rad društvu za osiguranje.

Primjena propisa

Član 45

Na poslovanje podružnice stranog društva primjenjuju se odredbe ovog zakona i drugi propisi koji se odnose na društvo za osiguranje.

V. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE DRUŠTVOM **Organi društva za osiguranje**

Član 46

Organi društva za osiguranje su skupština akcionara i odbor direktora.

Društvo za osiguranje ima izvršnog direktora i sekretara društva.

Izbor, opoziv, djelokrug i način rada organa društva bliže se uređuje statutom društva za osiguranje.

Odbor direktora i izvršni direktor, dužni su da radi obezbjeđenja dugoročne finansijske sigurnosti i stabilnosti društva, i zaštite interesa ugovarača osiguranja, osiguranika i korisnika osiguranja, uspostave i obezbijede funkcionisanje efikasnog sistema upravljanja.

Sistem upravljanja iz stava 4 ovog člana obuhvata:

- upravljanje rizicima,
- praćenje usklađenosti poslovanja društva,
- internu reviziju,

- aktuarstvo i uspostavljanje odgovarajućeg sistema internih kontrola. Odbor direktora i izvršni direktori upravljaju i rukovode društvom za osiguranje sa pažnjom dobrog stručnjaka, u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva.

Sistem upravljanja

Član 46a

Uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja obuhvata:

- odgovarajuću i preglednu organizaciju sa jasnom raspodjelom ovlašćenja i odgovornosti uz izbjegavanje, odnosno upravljanje sukobom interesa i efikasan sistem prenosa informacija,
- uspostavljanje i sprovođenje strategije, politike i procedure za upravljanje rizicima, kojima je u poslovanju izloženo,
- preduzimanje odgovarajućih mjera radi obezbjeđenja trajnog i redovnog obavljanja djelatnosti osiguranja, uključujući i donošenje planova za slučaj nepredviđenih okolnosti,
- redovne provjere uspostavljenog sistema upravljanja i adekvatno dokumentovanje rezultata provjera.

Sistem upravljanja u društvu za osiguranje uspostavlja se primjereno prirodi, obimu i složenosti poslova osiguranja koje društvo obavlja.

Funkcija upravljanja rizicima uključuje najmanje:

- 1) prepoznavanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i adekvatno izvještavanje o rizicima;
- 2) praćenje efikasnosti sistema upravljanja rizicima i davanje predloga izvršnom direktoru, odboru direktora i druge funkcije društva u cilju njegovog unaprjeđenja;
- 3) detaljno izvještavanje o izloženosti materijalno značajnim rizicima izvršnom direktoru i odboru direktora;
- 4) savjete izvršnom direktoru i odboru direktora u vezi strateških pitanja.

Funkcija praćenja usklađenosti obuhvata upravljanje rizicima neusklađenosti poslovanja društva sa zakonom i mjerama i zahtjevima nadzornog organa.

Društvo za osiguranje dužno je da uspostavi adekvatan sistem internih kontrola koji obuhvata odgovarajuće procedure i postupke, kao i sistem izvještavanja na svim nivoima poslovanja.

Društvo za osiguranje dužno je da u sklopu sistema upravljanja iz stava 1 ovog člana uspostavi i adekvatan sistem upravljanja proizvodima osiguranja, koji obuhvata postupke pripreme, donošenja i izmjena postojećih proizvoda osiguranja.

Bliži postupak i minimalni obuhvat sistema upravljanja u društvu za osiguranje utvrđuje regulatorni organ.

Obaveznost radnog odnosa članova odbora direktora

Član 47

Obaveznost radnog odnosa članova odbora direktora uređuje se statutom društva za osiguranje.

Uslovi za imenovanje članova odbora direktora

Član 48

Za člana odbora direktora može biti imenovano lice koje ima odgovarajuću visoku stručnu spremu i najmanje tri godine iskustva na rukovodećim poslovima iz oblasti osiguranja ili drugim poslovima koji su srodni sa poslovima iz oblasti osiguranja.

Najmanje jedan član odbora direktora dužan je da poznaje jezik u službenoj upotrebi u Crnoj Gori u mjeri potrebnoj za odgovarajuće obavljanje poslova.

Za člana odbora direktora ne može biti izabrano lice koje je:

- 1) član odbora direktora, izvršni direktor ili nosilac posebnih ovlašćenja u drugom društvu za osiguranje ili njegovim zavisnim pravnim licima;
- 2) povezano sa pravnim licem u kojem društvo za osiguranje ima kvalifikovano učešće;
- 3) bilo na rukovodećem položaju u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu nad kojim je otvoren stečajni postupak, odnosno oduzeta dozvola ili odobrenje za rad;
- 4) ne ispunjava opšte uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje organizacija privrednih društava.

Saglasnost za imenovanje članova odbora direktora

Član 49

Za člana odbora direktora može se imenovati samo lice koje dobije saglasnost regulatornog organa.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje prilaže dokaze o ispunjenosti uslova iz čl. 30 i 48 ovog zakona.

Član odbora direktora dužan je da bez odlaganja obavijesti društvo za osiguranje i regulatorni organ o prestanku ispunjavanja nekog od uslova za imenovanje propisanih ovim zakonom.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana prestaje da važi ako:

- podnosilac zahtjeva, u roku od 90 dana, od dana izdavanja saglasnosti, ne registruje u CRPS lice za čije je imenovanje saglasnost data kao člana odbora direktora,
- lice za čije je imenovanje data saglasnost bude razriješeno u skladu sa zakonom.

Saglasnost za imenovanje izvršnog direktora društva

Član 50

Za izvršnog direktora može biti imenovano samo lice koje dobije saglasnost regulatornog organa.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti iz stava 2 ovog člana prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova iz čl. 30 i 48 ovog zakona.

Saglasnost za imenovanje izvršnog direktora daje se u postupku i na način propisan za davanje saglasnosti za imenovanje člana odbora direktora.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u postupku po zahtjevu za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana regulatorni organ može da pozove lice predloženo za izvršnog direktora da predstavi program vođenja poslova društva.

Izvršni direktor ne smije da bude član odbora direktora tog društva.

Izvršni direktor dužan je da poznaje jezik u službenoj upotrebi u Crnoj Gori u mjeri potrebnoj za odgovarajuće obavljanje poslova.

Društvo za osiguranje može imenovati više izvršnih direktora, od kojih je jedan glavni izvršni direktor.

Izvršni direktor mora biti lice zaposleno sa punim radnim vremenom u društvu za osiguranje.

Izvršni direktor dužan je da bez odlaganja obavijesti društvo za osiguranje i regulatorni organ o prestanku ispunjavanja nekog od uslova za imenovanje propisanih ovim zakonom.

Na prestanak važenja saglasnosti za imenovanje izvršnog direktora shodno se primjenjuje odredba člana 49 stav 4 ovog zakona.

Odbijanje zahtjeva za dobijanje saglasnosti za imenovanje članova odbora direktora, odnosno izvršnog direktora

Član 50a

Regulatorni organ neće izdati saglasnost za imenovanje članova odbora direktora, odnosno izvršnog direktora društva za osiguranje, ako:

- 1) predloženo lice ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom;
- 2) predloženo lice je bilo razriješeno dužnosti u skladu sa članom 146 ovog zakona;
- 3) predloženom licu je, u skladu sa članom 50b ovog zakona, oduzeta saglasnost u periodu tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva za dobijanje saglasnosti;
- 4) na osnovu raspoloživih podataka regulatorni organ ocijeni da bi se imenovanjem predloženog lica moglo ugroziti poslovanje društva, zbog djelatnosti i poslova koje obavlja ili zbog radnji koje je izvršilo.

Oduzimanje saglasnosti

Član 50b

Regulatorni organ će oduzeti saglasnost za imenovanje člana odbora direktora ili izvršnog direktora, ako utvrdi da je:

- 1) saglasnost data na osnovu netačnih ili neistinitih podataka ili se u odnosu na lice, za čije je imenovanje saglasnost data, steknu uslovi iz člana 48 stav 3 ovog zakona;
- 2) član odbora direktora ili izvršni direktor prestao da ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje organizacija privrednih društava;
- 3) član odbora direktora ili izvršni direktor ne izvršava obaveze iz člana 46 stav 4 ovog zakona i druge obaveze utvrđene ovim zakonom;
- 4) društvu za osiguranje uvedena privremena uprava u skladu sa ovim zakonom.

VI. POSREDOVANJE I ZASTUPANJE I DRUGE USLUGE U OSIGURANJU

1. Posredovanje u osiguranju Poslovi posredovanja u osiguranju

Član 51

Poslovi posredovanja u osiguranju, u smislu ovog zakona, su poslovi dovođenja u vezu budućeg osiguranika, odnosno ugovornika osiguranja sa društvom za osiguranje radi zaključenja ugovora o osiguranju, odnosno obavljanje pripremnih poslova radi zaključivanja ugovora o osiguranju, kao i pružanje pomoći pri ostvarivanju prava iz ugovora o osiguranju, a naročito pri rješavanju odštetnih zahtjeva prema društvu za osiguranje.

Pored poslova iz stava 1 ovog člana društvo za posredovanje u osiguranju može pružati i intelektualne i tehničke usluge u vezi sa poslovima osiguranja, u skladu sa propisom regulatornog organa.

Bliži način obavljanja poslova posredovanja u osiguranju iz stava 1 ovog člana i pružanja intelektualnih i tehničkih usluga iz stava 2 ovog člana, utvrđuje regulatorni organ.

Društvo za posredovanje u osiguranju

Član 52

Poslove posredovanja u osiguranju, kao jedinu djelatnost, obavlja društvo za posredovanje u osiguranju koje je dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje tih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može obavljati poslove zastupanja u osiguranju.

Zabrana posredovanja u osiguranju

Član 53

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može posredovati radi zaključenja ugovora o osiguranju sa društvom za osiguranje, koje nije dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti osiguranja.

Naziv društva za posredovanje u osiguranju

Član 54

Naziv društva za posredovanje u osiguranju mora sadržati i naznaku djelatnosti "posredovanje u osiguranju".

Osnivanje društva za posredovanje u osiguranju

Član 55

Društvo za posredovanje u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 56

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju podnose regulatornom organu osnivači društva za posredovanje u osiguranju ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 7 i 8 ovog zakona;
- 4) dokaz da fizička lica koja su predložena za odbor direktora i izvršnog direktora ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 5) podaci o najmanje dva lica koja će biti zaposlena u društvu, a koja imaju ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, sa predugovorima o radu i sa ličnim podacima lica koje će biti odgovorno za poslove posredovanja u osiguranju;
- 6) izjava o povezanosti po osnovu učešća u kapitalu, odnosno pravu glasa u društvima za osiguranje, reosiguranje, društvima za posredovanje ili zastupanje u osiguranju;
- 7) poslovni plan za naredne tri godine,
- 8) dokazi o posjedovanju poslovnog prostora za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom, kao i kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti koja prati poslovni plan društva;

9) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Bliže dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 57

O zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju iz člana 56 ovog zakona, regulatorni organ odlučuje rješenjem, u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Registracija društva

Član 58

Osnivači društva za posredovanje u osiguranju dužni su da, u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, podnesu prijavu za registraciju u CRPS.

Uz prijavu za registraciju podnosi se i dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Društvo za posredovanje u osiguranju dužno je da rješenje o registraciji dostavi regulatornom organu, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja.

Osiguranje od odgovornosti

Član 58a

Društvo za posredovanje u osiguranju dužno je da ima zaključeno osiguranje od odgovornosti za štete koje mogu nastati obavljanjem djelatnosti na iznos od najmanje 200.000 eura za svaku štetu ili 250.000 eura agregatno za godinu dana.

Odluku o povećanju osigurane sume iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na predlog regulatornog organa.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 59

Regulatorni organ će oduzeti društvu za posredovanje u osiguranju dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, ako:

- 1) društvo za posredovanje u osiguranju prestane da ispunjava neki od uslova pod kojima se dobija dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju;
- 2) je poslovanjem društva za posredovanje u osiguranju ugrožen interes osiguranika ili je utvrđeno nepoštovanje zakona i drugih propisa;

- 3) društvo za posredovanje u osiguranju posreduje za društvo za osiguranje koje nema dozvolu za obavljanje poslova osiguranja;
- 4) je dozvola dobijena navođenjem lažnih podataka;
- 5) društvo za posredovanje krši obavezu blagovremenog izvještavanja regulatornog organa ili ne postupa u skladu sa izrečenim mjerama za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti.

Promjena djelatnosti i dobrovoljna likvidacija

Član 59a

Društvo za posredovanje u osiguranju koje namjerava da promijeni djelatnost i time prestane biti subjekt nadzora u smislu ovog zakona, dužno je da prije promjene statuta o tome dostavi obavještenje regulatornom organu, najmanje 30 dana, prije dana donošenja odluke.

Regulatorni organ će, po prijemu obavještenja iz stava 1 ovog člana, po službenoj dužnosti rješenjem ukinuti dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Radi donošenja odluke o pokretanju dobrovoljne likvidacije u društvu za posredovanje u osiguranju nije potrebna prethodna saglasnost regulatornog organa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, društvo za posredovanje u osiguranju, dužno je da o odluci o pokretanju dobrovoljne likvidacije obavijesti regulatorni organ, najmanje 60 dana prije dana donošenja odluke.

Ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju (ovlašćeni posrednici)

Član 60

Poslove posredovanja u osiguranju u društvu za posredovanje u osiguranju mogu obavljati samo lica koja imaju ovlašćenje regulatornog organa (u daljem tekstu: ovlašćeni posrednici).

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da ima potpunu poslovnu sposobnost;
- 2) da je položilo stručni ispit za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju;
- 3) da mu pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti;
- 4) da nije pravosnažno bezuslovno osuđivano za krivična djela protiv imovine ili privrede na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca.

Stručni ispit iz stava 2 tačka 2 ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje regulatorni organ.

Sadržaj i način polaganja ispita iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje se

propisom regulatornog organa.

Regulatorni organ će izdati ovlaštenje za posredovanje u osiguranju i stranom fizičkom licu koje ispunjava uslove iz stava 2 tač. 1, 3 i 4 ovog člana i koje ima ovlaštenje za posredovanje izdato od nadležnog organa strane države.

Oduzimanje ovlaštenja

Član 61

Regulatorni organ će oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju licu koje:

- 1) je ovlaštenje dobilo na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) prestane da ispunjava uslove iz člana 60 stav 2 ovog zakona;
- 3) prekrši odredbe ovog zakona kojima se uređuje obavljanje posredovanja u osiguranju.

Posebna obaveza društva za posredovanje u osiguranju

Član 62

Društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno ovlašćeni posrednik u osiguranju dužan je da obavlja djelatnost osiguranja, odnosno poslove osiguranja na način kojim štiti interese ugovornika osiguranja, odnosno osiguranika.

U izvršavanju obaveze iz stava 1 ovog člana, lice iz stava 1 ovog člana dužno je naročito da:

- 1) izradi odgovarajuću analizu rizika i predloži odgovarajuće pokriće;
 - 2) pisano obrazloži predlog koji je dalo u pogledu izbora društva za osiguranje;
 - 3) posreduje, radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju sa društvom za osiguranje u skladu sa zahtjevom budućeg ugovornika osiguranja koji se odnosi na osiguravajuće pokriće;
 - 4) obavijesti društvo za osiguranje da osiguranik traži ponudu za zaključenje ugovora o osiguranju i da osiguraniku ponudi uslove osiguranja i upozna ga sa pravilima za izračunavanje premije;
 - 5) provjeri sadržaj polise osiguranja;
 - 6) pruži pomoć osiguraniku za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju, prije i poslije nastupanja osiguranog slučaja, a naročito da se stara da osiguranik u utvrđenim rokovima izvrši radnje koje su od značaja za očuvanje, odnosno ostvarivanje prava iz ugovora o osiguranju;
 - 7) prati izvršavanje ugovora o osiguranju koji je osiguranik zaključio uz njegovo posredovanje;
 - 8) stalno provjerava ugovore o osiguranju i izradi predlog za izmjenu zaključenog ugovora o osiguranju, radi obezbjeđenja veće sigurnosti osiguranika.
- Analiza iz stava 2 tačka 1 ovog člana izrađuje se u pisanoj formi, upoređivanjem

više odgovarajućih ugovora o osiguranju koji su dostupni na tržištu, radi davanja odgovarajućih preporuka za zaključivanje ugovora o osiguranju kojim će ugovornik ostvariti svoje potrebe i zahtjeve.

Društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju dužan je da prilikom obavljanja poslova posredovanja u osiguranju štiti interese društva za osiguranje koje je dužan da štiti ugovornik osiguranja prije ili nakon zaključivanja ugovora o osiguranju.

Lica iz stava 4 ovog člana dužna su da obavijeste društvo za osiguranje o svim rizicima koji su im poznati, odnosno koji su im morali biti poznati.

Sredstva koja osiguranik plati društvu za posredovanje u vezi sa ugovorom o osiguranju smatraju se uplaćenim društvu za osiguranje, a sredstva namijenjena osiguraniku koja društvo za osiguranje uplati društvu za posredovanje smatraće se uplaćenim osiguraniku na dan kada ih osiguranik primi.

Konflikt interesa

Član 63

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da upozna osiguranika sa svim pravnim i ekonomskim odnosima sa društvom za osiguranje koji utiču na nepristrasnost društva za posredovanje u osiguranju u ispunjavanju obaveza prema osiguraniku.

Pod pravnim i ekonomskim odnosima iz stava 1 ovog člana smatraju se naročito odredbe ugovora o posredovanju zaključenog između društva za posredovanje u osiguranju i društva za osiguranje, na osnovu kojih je društvo za posredovanje u osiguranju:

- 1) dužno posredovati isključivo u zaključenju ugovora o osiguranju sa određenim društvom za osiguranje;
- 2) ugovorilo pravo na uvećanu proviziju u odnosu na uobičajenu proviziju za posredovanje kod određenih vrsta osiguranja.

Shodna primjena

Član 64

Odredbe čl. 36 i 37 ovog zakona, koje se odnose na društva za osiguranje, shodno se primjenjuju i na društva za posredovanje u osiguranju.

2. Zastupanje u osiguranju Poslovi zastupanja u osiguranju

Član 65

Poslovi zastupanja u osiguranju, u smislu ovog zakona, su poslovi pokretanja, predlaganja, pripreme i zaključivanja ugovora o osiguranju, u ime i za račun

društva za osiguranje.

Zastupanje u osiguranju, kao jedinu djelatnost, obavlja društvo za zastupanje u osiguranju ili preduzetnik - zastupnik u osiguranju koji ima dozvolu regulatornog organa za obavljanje tih poslova.

Pored poslova iz stava 1 ovog člana društvo za zastupanje u osiguranju i preduzetnik - zastupnik u osiguranju može pružati i intelektualne i tehničke usluge u vezi sa poslovima osiguranja, u skladu sa propisom regulatornog organa.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, poslovima zastupanja u osiguranju iz stava 1 ovog člana mogu se baviti i banke, kojima je Centralna banka izdala odobrenje u skladu sa zakonom, a na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Poslovi zastupanja iz stava 4 ovog člana, obavljaju se na osnovu ugovora o zastupanju zaključenog između banke i društva za osiguranje, odvojeno od ostalih bankarskih poslova i mogu ih obavljati samo lica zaposlena u banci koja posjeduju ovlaštenje regulatornog organa za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Na ugovor o zastupanju kojim se bliže uređuju poslovi zastupanja iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi. Društvo za osiguranje vodi evidenciju lica sa kojima ima zaključene ugovore o zastupanju u osiguranju.

Bliži način obavljanja poslova zastupanja u osiguranju iz stava 1 ovog člana i pružanja intelektualnih i tehničkih usluga iz stava 3 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Ograničenje zastupanja u osiguranju

Član 66

Društvo za zastupanje u osiguranju, preduzetnik - zastupnik u osiguranju i banka koja ima saglasnost za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju mogu da obavljaju poslove zastupanja u osiguranju za jedno društvo za osiguranje.

Izuzetno, lica iz stava 1 ovog člana mogu da obavljaju poslove zastupanja za više društava za osiguranje za proizvode koji međusobno nijesu konkurentni, a za proizvode koji su međusobno konkurentni samo uz pisanu saglasnost tih društava za osiguranje.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da u svojim poslovnim prostorijama, na vidnom mjestu, istakne naziv društva za osiguranje koje zastupa.

Naziv društva za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju

Član 67

Naziv društva za zastupanje u osiguranju, odnosno zastupnika u osiguranju mora sadržati i naznaku djelatnosti "zastupanje u osiguranju".

Osnivanje društva za zastupanje u osiguranju

Član 68

Društvo za zastupanje u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole društvu za zastupanje u osiguranju

Član 69

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnose regulatornom organu osnivači društva za zastupanje u osiguranju ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela, sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 7 i 8 ovog zakona;
- 4) dokazi da fizička lica koja su predložena za članove organa društva ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 5) podaci za najmanje dva lica koja posjeduju ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju koja će biti zaposlena u društvu i ime lica koje će biti odgovorno za poslove zastupanja u osiguranju;
- 6) izjava o povezanosti po osnovu učešća u kapitalu, odnosno pravu glasa u društvima za osiguranje, reosiguranje, društvima za posredovanje ili zastupanje u osiguranju;
- 7) predugovor, odnosno ugovor o zastupanju sa društvom za osiguranje, koji sadrži odredbu o pravu društva za osiguranje na nadzor nad izvršavanjem tog ugovora;
- 8) poslovni plan za naredne tri godine;
- 9) dokazi o posjedovanju poslovnog prostora za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom, kao i kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti koja prati poslovni plan društva,
- 10) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Bliže dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Dozvola za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Član 70

Na izdavanje, oduzimanje i ukidanje dozvole, promjenu djelatnosti i dobrovoljnu likvidaciju društva za zastupanje u osiguranju shodno se primjenjuju odredbe

ovog zakona koje se odnose na izdavanje, oduzimanje i prestanak važenja dozvole društvu za posredovanje u osiguranju.

Na izdavanje, oduzimanje i ukidanje saglasnosti iz člana 65 stav 4 ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje, oduzimanje i ukidanje dozvole društvu za posredovanje u osiguranju.

Banka koja ima saglasnost iz člana 65 stav 4 ovog zakona je dužna da u slučaju statusne promjene o tome dostavi obavještenje regulatornom organu, najmanje 30 dana, prije dana donošenja odluke.

Regulatorni organ će, po prijemu obavještenja iz stava 1 ovog člana, po službenoj dužnosti rješenjem ukinuti dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Preduzetnik-zastupnik u osiguranju

Član 71

Preduzetnik-zastupnik u osiguranju je fizičko lice koje obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju na osnovu prethodno pribavljene dozvole koju izdaje regulatorni organ.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) ovjerena kopija lične isprave koja sadrži fotografiju;
- 2) dokaz o prebivalištu;
- 3) dokaz o stručnoj spremi;
- 4) dokaz da podnosilac zahtjeva u posljednje tri godine nije bio član organa upravljanja ili nosilac posebnih ovlašćenja u pravnom licu nad kojim je otvoren ili sproveden postupak prinudne likvidacije, odnosno stečaja;
- 5) dokaz da podnosilac zahtjeva nije bezuslovno osuđivan za krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja, imovine i službene dužnosti na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca;
- 6) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenim poreskim obavezama podnosioca zahtjeva;
- 7) ovlašćenje za zastupanje u osiguranju iz člana 72 ovog zakona;
- 8) poslovni plan za naredne tri godine;
- 8a) dokaze o posjedovanju adekvatnog poslovnog prostora za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom, kao i kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti koja prati poslovni plan društva;
- 9) predugovor, odnosno ugovor o zastupanju sa društvom za osiguranje, koji sadrži odredbu o pravu društva za osiguranje na nadzor nad izvršavanjem tog ugovora;
- 10) izjavu o povezanosti po osnovu učešća u kapitalu, odnosno pravu glasa u društvima za osiguranje, reosiguranje, društvima za posredovanje ili zastupanje u osiguranju;
- 11) druge dokaze i podatke po zahtjevu regulatornog organa.

Na izdavanje, oduzimanje i prestanak važenja dozvole preduzetniku i registraciju u CRPS shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima je uređeno izdavanje, oduzimanje i prestanak važenja dozvole društvu za zastupanje u osiguranju.

Bliže dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Član 72

Poslove zastupanja u osiguranju iz člana 65 ovog zakona može da obavlja fizičko lice koje ima ovlašćenje regulatornog organa za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju (u daljem tekstu: ovlašćeni zastupnik).

Licima koja obavljaju poslove zastupanja u osiguranju na osnovu zaposlenja u društvu za osiguranje nije potrebno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu:

- 1) koje ima potpunu poslovnu sposobnost;
- 2) koje je položilo stručni ispit za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;
- 3) kome pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti;
- 4) koje nije pravosnažno bezuslovno osuđivano za krivična djela protiv imovine, službene dužnosti ili platnog prometa i privrednog poslovanja na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca.

Stručni ispit iz stava 3 tačka 2 ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje regulatorni organ.

Sadržaj i način polaganja ispita iz stava 3 tačka 2 ovog člana utvrdiće se propisom regulatornog organa.

Regulatorni organ će izdati ovlašćenje za zastupanje u osiguranju i stranom fizičkom licu koje ispunjava uslove iz stava 3 tač. 1, 3 i 4 ovog člana i koje ima ovlašćenje za zastupanje izdato od nadležnog organa strane države.

Na oduzimanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju shodno se primjenjuje odredba člana 61 ovog zakona.

Pravo uvida u ugovor o zastupanju u osiguranju

Član 73

Ugovori o zastupanju u osiguranju čuvaju se u poslovnim prostorijama ugovornih strana.

Regulatorni organ ima pravo da izvrši uvid u ugovore iz stava 1 ovog člana.

Korišćenje novčanih sredstava i instrumenata plaćanja

Član 74

Društvo za zastupanje u osiguranju i preduzetnik - zastupnik u osiguranju dužan je da novčana sredstva i druge instrumente plaćanja i obezbjeđenja plaćanja, koja je naplatio, odnosno preuzeo od osiguranika, odnosno ugovornika osiguranja, u ime i za račun društva za osiguranje, uplati u korist društva u roku utvrđenom ugovorom o zastupanju, odnosno da u istom roku preda ostale instrumente plaćanja i obezbjeđenja plaćanja sa pratećom dokumentacijom. Sredstva koja osiguranik plati društvu za zastupanje, odnosno preduzetniku-zastupniku u vezi sa ugovorom o osiguranju smatraju se uplaćenim društvu za osiguranje, a sredstva namijenjena osiguraniku koja društvo za osiguranje uplati društvu za zastupanje ili preduzetniku-zastupniku smatraće se uplaćenim osiguraniku na dan kada ih osiguranik primi. Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da sredstva i instrumente plaćanja i obezbjeđenja čuvaju na sigurnom mjestu do dana uplate, odnosno predaje društvu za osiguranje.

Odgovornost za zastupanje u osiguranju

Član 75

Za radnje preduzete u obavljanju poslova zastupanja u osiguranju odgovara društvo za osiguranje. Zastupnik u osiguranju odgovara osiguraniku za štetu koja nastane usljed lažnog predstavljanja ili nepažnje zastupnika u osiguranju, odnosno zbog toga što zastupnik u osiguranju nije otkrio da obavlja djelatnost u svojstvu zastupnika. Izvršni direktor društva za osiguranje, odnosno lice sa posebnim ovlašćenjima koje je zaključilo ugovor o zastupanju odgovara društvu za osiguranje za štetu prouzrokovanu društvu koja je nastala iz tog ugovora.

3. Agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju Poslovi agencije

Član 76

Agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju (u daljem tekstu: agencija) je pravno lice koje obavlja poslove utvrđivanja i procjene rizika i šteta, posredovanja radi prodaje i prodaju ostataka osiguranih oštećenih stvari i pruža druge intelektualne i tehničke usluge u vezi sa poslovima osiguranja.

Zabrana obavljanja poslova osiguranja i poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju

Član 77

Agencija ne može obavljati poslove osiguranja, niti poslove posredovanja i

zastupanja u osiguranju.

Osnivanje agencije za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 78

Agencija se osniva kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 79

Zahtjev za izdavanje dozvole za pružanje drugih usluga u osiguranju podnose osnivači agencije ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) poslovni plan za trogodišnji period;
- 4) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 7 i 8 ovog zakona;
- 5) dokaz da fizička lica koja su predložena za članove organa ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 6) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti;
- 7) dokaz da se društvima za osiguranje ili društvima za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju ne čini povezano društvo prema odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava;
- 8) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Posebno organizovani dio

Član 80

Poslovima iz člana 76 ovog zakona mogu se baviti i druga privredna društva, pod uslovom da imaju posebno organizovani dio za obavljanje tih poslova, koji je kadrovski i tehnički osposobljen za pružanje drugih usluga u osiguranju.

Dozvola za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 81

Na izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje drugih usluga u osiguranju i na dokaz o upisu u CRPS privrednih društava iz čl. 76 i 80 ovog zakona primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na društva za posredovanje u osiguranju.

4. Izuzeci od primjene odredaba o posredovanju odnosno zastupanju u osiguranju

Lica na koja se ne primjenjuju odredbe o posredovanju i zastupanju

Član 81a

Odredbe čl. 51 do 81 ovog zakona ne primjenjuju se na lica čija osnovna djelatnost nije posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju koja obavljaju poslove posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju radi zaključivanja ugovora o osiguranju:

- 1) za čije je zaključenje potrebno poznavanje samo one vrste osiguranja na koju se ugovor odnosi;
- 2) koji ne pokriva životno osiguranje, odnosno osiguranje odgovornosti;
- 3) koji je dopuna uz proizvod ili uslugu i pokriva:
 - rizik kvara, gubitka ili oštećenja proizvoda ili stvari,
 - rizik oštećenja ili gubitka prtljaga i ostalih opasnosti u vezi sa putovanjem koje je bilo rezervisano preko turističke agencije čak i ako osiguranje sadrži odredbe o životnom osiguranju ili osiguranju odgovornosti, pod uslovom da su te odredbe dopunske uz osiguranje koje pokriva glavni rizik u vezi sa tim putovanjem;
- 4) iznos godišnje premije osiguranja nije veći od 500,00 eura i ako ugovor o osiguranju, uključujući produženja, nije zaključen na period duži od pet godina.

5. Posebne odredbe o obavljanju poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju i o pružanju informacija u cilju zaštite potrošača

Naplata provizije

Član 81b

Društvo za posredovanje u osiguranju ne smije da od ugovornika osiguranja, odnosno osiguranika zahtijeva plaćanje provizije ili druge naknade, osim ako ugovorom zaključenim sa ugovornikom osiguranja nije izričito drukčije ugovoreno.

Društvo za posredovanje u osiguranju pravo na proviziju stiče od dana početka važenja ugovora o osiguranju.

Ako je ugovorom s ugovornikom osiguranja izričito ugovoreno da društvo za posredovanje u osiguranju ima pravo na proviziju ili drugu naknadu, društvo za posredovanje u osiguranju ne smije da od osiguravača zahtijeva proviziju ili drugu naknadu po tom ugovoru o osiguranju.

Društvo za posredovanje u osiguranju ne smije naknadno dogovoriti promjenu načina obračuna, odnosno visine provizije za zaključene ugovore o osiguranju u kojima je posredovalo.

Zastupnik u osiguranju ne smije da od ugovornika osiguranja, odnosno osiguranika naplati premiju osiguranja niti drugu naknadu u svoje ime i za svoj račun.

Informacije koje ugovorniku osiguranja pruža posrednik, odnosno zastupnik u osiguranju

Član 81c

Ovlašćeni posrednik, odnosno ovlašćeni zastupnik dužan je da, prije zaključenja ugovora o osiguranju, kao i prilikom izmjena, dopuna ili obnavljanja ugovora, ugovorniku osiguranja pruži sljedeće podatke:

- 1) svoje ime, prezime i adresu;
- 2) registar u koji je upisan, sa brojem upisa i adresom registra;
- 3) naziv društva za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju, kod kojeg je zaposlen;
- 4) naziv i sjedište društva za osiguranje s kojim ima zaključen ugovor;
- 5) o sopstvenom, odnosno udjelu društva za posredovanje ili zastupanje u osiguranju u kapitalu ili glasačkim pravima društva za osiguranje za koje posreduje, odnosno koje zastupa, ako je udio veći od 10%;
- 6) o udjelu društva za osiguranje, odnosno matičnog društva za osiguranje u kapitalu ili glasačkim pravima društva za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju, ako je udio veći od 10%;
- 7) o pravu na prigovor i načinu rješavanja sporova između korisnika usluga i davaoca usluga.

Podaci iz stava 1 ovog člana daju se pisano ili na trajnom mediju dostupnom ugovorniku osiguranja, na pregledan način razumljiv ugovorniku osiguranja i na jeziku u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, ako nije drukčije ugovoreno.

Podaci iz stava 2 ovog člana mogu se dati usmeno, na zahtjev ugovornika osiguranja ili u slučaju kada je pokriće rizika potrebno obezbijediti bez odlaganja, u kom slučaju je lice iz stava 1 ovog člana dužno da te podatke pruži neposredno nakon zaključenja ugovora o osiguranju na način utvrđen stavom 2 ovog člana.

Informacije koje ugovorniku pruža društvo za osiguranje

Član 81d

Društvo za osiguranje dužno je da, prije zaključenja ugovora o osiguranju, ugovornika upozna sa opštim i posebnim uslovima osiguranja i pruži informacije o:

- 1) nazivu društva, pravno-organizacionom obliku i sjedištu i nazivu podružnice koja zaključuje ugovor;
- 2) vremenu važenja ugovora;
- 3) načinu i uslovima za raskid ugovora;
- 4) visini premije osiguranja, načinu plaćanja premije osiguranja, visini doprinosa, poreza i drugih troškova koji se zaračunavaju pored premije osiguranja i ukupnom iznosu uplata;

- 5) roku u kome ponuda obavezuje društvo za osiguranje;
- 6) pravu na raskid i uslovima za raskid ugovora odnosno odstupanju od ugovora;
- 7) načinu rješavanja prigovora;
- 8) pravu koje se primjenjuje na ugovor o osiguranju;
- 9) informaciju da ugovornik osiguranja može odustati od individualnog ugovora o životnom osiguranju najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema obavještenja društva za osiguranje o zaključenju ugovora, pri čemu ugovornik osiguranja ne snosi obaveze koje proizilaze iz tog ugovora.

Prije zaključivanja ugovora o životnom osiguranju, pored podataka iz stava 1 ovog člana, ugovorniku osiguranja obavezno se pružaju i sljedeće informacije:

- 1) osnovica i kriterijumi za učešće u dobiti i način i rokovi isplate;
- 2) tabela otkupnih vrijednosti;
- 3) pravo na kapitalizaciju ugovora o životnom osiguranju i pravo iz tog osiguranja;
- 4) poreski propisi koji se odnose na životno osiguranje;
- 5) za ugovore kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicioni rizik (unit-link osiguranje), prospekt fonda i strukturu ulaganja.

Ako u toku trajanja ugovora nastupe promjene opštih ili posebnih uslova ili dođe do promjene informacija iz st. 1 i 2 ovog člana, društvo za osiguranje dužno je da, bez odlaganja, obavijesti ugovornika osiguranja o nastupanju promjene opštih ili posebnih uslova, odnosno o promjeni informacija.

Društvo za osiguranje dužno je da jednom godišnje pisano obavijesti ugovornika osiguranja o stanju učešća u dobiti.

Obavještenja sa informacijama iz st. 1 do 4 ovog člana dostavljaju se ugovorniku osiguranja u pisanoj formi, na pregledan i razumljiv način, na jeziku u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Društvo za osiguranje dužno je da licima koja za to društvo obavljaju poslove zastupanja u osiguranju i posrednicima u osiguranju kojima daju ponudu za zaključenje ugovora o osiguranju blagovremeno stave na raspolaganje informacije o proizvodu osiguranja.

Na pružanje informacija u skladu sa ovim članom u dijelu koji nije uređen ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Bliži sadržaj i način pružanja informacija iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Način rješavanja prigovora u društvima za osiguranje

Član 81e

Društvo za osiguranje dužno je da utvrdi interna pravila za uspostavljanje i funkcionisanje sektora za rješavanje prigovora ugovornika osiguranja odnosno osiguranika.

Marketinške aktivnosti i informacije

Član 81f

Marketinške aktivnosti i informacije o društvima za osiguranje i proizvodima koje nude na tržištu moraju da sadrže jasne, istinite i potpune informacije koje se zasnivaju na vjerodostojnim podacima.

Marketinškim informacijama smatraju se sve informacije saopštene potencijalnim potrošačima putem oglasa u štampi, radiju, televiziji, putem ličnih posjeta, telefonskih poziva, internet stranice i elektronskih medija ili na drugi način iz kojeg proizilazi namjera promocije.

Prilikom pružanja informacija iz stava 1 ovog člana društva za osiguranje:

- ne smiju da prikrivaju ili prikazuju informacije iz stava 1 ovog člana na način koji potencijalnog potrošača dovodi u zabludu;
- moraju da navedu potpun, tačan, jasan i istinit opis proizvoda, propisane obaveze, projekciju prihoda i mogućnost gubitka, kao i opis rizika koji iz takvog proizvoda proizilazi;
- ne smiju da navode lažne ili neprovjerene pokazatelje o poslovanju društva za osiguranje, njegovom položaju na tržištu i proizvodima koje nudi;
- moraju da obezbijede da sve informacije po svom izgledu, sadržaju i obliku budu istovjetno predstavljene.

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi da informacije koje daju druga pravna lica, a u koje su uključene i informacije o tom društvu i proizvodima koje nudi, budu u skladu sa ovim zakonom.

Na marketinške aktivnosti i informacije u dijelu koji nije uređen ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

VII. POSLOVANJE DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Premija osiguranja

Član 82

Premija osiguranja je novčani iznos koji je ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik dužan da plati za osiguranje, kao obezbjeđenje od određenog rizika.

Premija osiguranja sastoji se od funkcionalne premije i režijskog dodatka.

Funkcionalna premija sastoji se od tehničke premije i doprinosa za preventivu, ako je uračunat u premiju osiguranja.

Tehnička premija koristi se za plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i za druge obaveze iz ugovora o osiguranju.

Doprinos za preventivu koristi se za sprovođenje mjera za sprječavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju imovinu i lica.

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja.

Tehničke rezerve

Član 83

Društvo za osiguranje dužno je da formira tehničke rezerve u iznosu dovoljnom za pokriće obaveza koje mogu nastati u obavljanju poslova osiguranja.

Društvo za osiguranje dužno je da formira sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- 1) rezerve za prenosne premije;
- 2) rezerve za rezervisane štete;
- 3) rezerve za bonuse i popuste;
- 4) druge tehničke rezerve.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja, odnosno osiguranja sa višegodišnjim trajanjem, kod kojih se kumuliraju sredstva štednje za pokriće rizika u narednim godinama osiguranja i na koja se primjenjuju tablice vjerovatnoće i obračuni koji se primjenjuju na životna osiguranja, dužno je da, pored rezervi iz stava 2 ovog člana, formira i matematičku rezervu.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja kredita dužno je da, pored rezervi iz stava 2 ovog člana, formira i rezerve za izravnjanje rizika za tu vrstu osiguranja.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik dužno je da, u vezi sa tim osiguranjima, utvrdi i posebne tehničke rezerve.

Kriterijume za obračun i način obračuna tehničkih rezervi iz ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Prenosne premije

Član 84

Prenosne premije obrazuju se iz ukupne premije osiguranja, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja.

Prenosne premije služe za pokriće obaveza iz osiguranja koje će nastati u narednom obračunskom periodu.

Rezervisane štete

Član 85

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete i nastale neprijavljene štete u tekućem periodu.

Ako se štete za pojedine vrste osiguranja pojavljuju u obliku rente, rezervisane štete utvrđuju se u kapitalizovanom iznosu koji predstavlja iznos svih budućih obaveza.

Rezerve za bonuse i popuste

Član 86

Rezerve za bonuse i popuste utvrđuju se do nivoa naknada i drugih isplata na koje osiguranici i drugi korisnici osiguranja imaju pravo, a koje proizilaze iz:

- 1) prava na učešće u dobiti ili drugih prava po ugovoru u osiguranju (bonus);
- 2) prava na djelimično umanjene premije (popust);
- 3) prava na naknadu dijela premije nastalog usljed nekorišćenja perioda osiguravajućeg pokrića zbog prijevremenog okončanja ugovora (otkaz).

Matematička rezerva

Član 87

Matematička rezerva obrazuje se u visini sadašnje vrijednosti budućih obaveza društva za osiguranje umanjene za sadašnju vrijednost budućih obaveza ugovarača osiguranja (premija osiguranja) i izračunava se za svaki pojedini ugovor o osiguranju.

Rezerve za izravnanje rizika

Član 88

Rezerve za izravnanje rizika obrazuju se na teret rashoda društva za osiguranje, posebno za svaku vrstu neživotnih osiguranja i koriste se za vremensko izravnanje toka šteta u pojedinim vrstama osiguranja.

Rezerve iz stava 1 ovog člana obrazuju se na osnovu standardnog odstupanja mjerodavnih tehničkih rezultata u tekućem obračunskom periodu od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata za svaku vrstu neživotnih osiguranja kojom se društvo za osiguranje bavi u posmatranom periodu.

Druge tehničke rezerve

Član 88a

Rezerve za izravnanje rizika koriste se za izravnanje neravnomjernog nastajanja šteta.

Društvo za osiguranje može oblikovati rezerve za izravnanje rizika u onim vrstama osiguranja u kojima se na osnovu statističkih podataka mogu očekivati značajnija odstupanja godišnjeg iznosa šteta.

1. Održavanje likvidnosti i solventnosti

Održavanje likvidnosti

Član 89

Društvo za osiguranje dužno je da obezbjeđuje likvidnost i da blagovremeno

isplaćuje štete i druge obaveze društva.

Društvo za osiguranje može slobodna sredstva deponovati i ulagati, uz uslov održavanja stalne likvidnosti društva i blagovremene isplate šteta i drugih obaveza društva.

Društvo za osiguranje dužno je da u poslovanju sredstvima osiguranja preduzima potrebne mjere za obezbjeđenje sigurnosti deponovanja, odnosno ulaganja, sa ciljem da se ne ugrozi njihova realna vrijednost i likvidnost društva u izvršavanju obaveza iz ugovora o osiguranju i drugih obaveza.

Slobodna sredstva tehničkih rezervi utvrđuju se tako što se ukupna sredstva tehničkih rezervi na dan utvrđivanja umanje za dospjele obaveze iz tih sredstava.

Društvo za osiguranje je dužno da tromjesečno izvještava regulatorni organ o deponovanju i ulaganju sredstava iz stava 2 ovog člana.

Regulatorni organ bliže utvrđuje način utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje.

Deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Član 90

Sredstva tehničkih rezervi ulažu se i deponuju:

- 1) u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Republike, centralnih banaka i vlada stranih zemalja i koje imaju ocjenu najmanje A, odnosno njen ekvivalent, dodijeljenu od strane opšteprihvaćenih, međunarodno priznatih agencija za dodjelu rejtinga;
- 2) u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici;
- 3) u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti, ako je izdavalac pravno lice sa sjedištem u Republici;
- 4) u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici;
- 5) kod banaka sa sjedištem u Republici.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, regulatorni organ može propisati i druge vrste deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi koja su, s obzirom na sigurnost, prinos i prometljivost, odgovarajuća za deponovanje i ulaganje.

Ograničenja pojedinih deponovanja i ulaganja

Član 91

Propisom regulatornog organa utvrđuju se ograničenja iznosa tehničkih rezervi za deponovanje i ulaganje u skladu sa članom 90 ovog zakona.

Kapital društva za osiguranje

Član 92

Kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala iz čl. 92a i 92b ovog zakona, umanjen za odbitne stavke iz člana 92c ovog zakona.

Osnovni kapital

Član 92a

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja;
- 3) rezerve iz dobiti;
- 4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital iz stava 1 ovog člana umanjuje se za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije;
 - 2) nematerijalnu imovinu;
 - 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine;
 - 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.
- Izuzetno od stava 2 ovog člana, prilikom izračunavanja osnovnog kapitala za osiguranja iz člana 9 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, kao i za rezerve za rente iz drugih osiguranja iz člana 9 stav 1 ovog zakona, razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi ne predstavlja odbitnu stavku.

Dopunski kapital

Član 92b

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije iz stava 1 tačka 4 ovog člana su:

- 1) vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume;
- 2) revalorizacione rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije iz stava 2 ovog člana samo na osnovu saglasnosti regulatornog

organa.

Iznos dopunskog kapitala iz stava 1 ovog člana ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala iz člana 92a ovog zakona.

Karakteristike podređenih dužničkih instrumenata iz stava 1 tačka 2 ovog člana koji se mogu uključiti u dopunski kapital propisuje regulatorni organ.

Odbitne stavke pri obračunu kapitala

Član 92c

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za:

- 1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog člana, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

Deponovanje i ulaganje kapitala

Član 93

(Brisano).

Ograničenje deponovanja i ulaganja sredstava kapitala

Član 94

(Brisano).

Deponovanje i ulaganje sredstava osiguranja

Član 95

Sredstva društva za osiguranje deponuju se i ulažu u Republici.

Sredstva iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje može deponovati i ulagati i u inostranstvu.

Propisom regulatornog organa utvrdiće se visina sredstava iz stava 2 ovog člana koja se mogu deponovati i ulagati u inostranstvu.

Izračunavanje margine solventnosti

Član 96

Društvo za osiguranje dužno je da izračunava marginu solventnosti na način utvrđen propisom regulatornog organa.

Obezbjeđenje margine solventnosti

Član 97

Društvo za osiguranje dužno je da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Odnos kapitala i margine solventnosti

Član 98

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti.

Garantni kapital

Član 98a

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala iz čl. 92a i 92b ovog zakona.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala iz člana 21 st. 1 i 2 ovog zakona.

Na obračun garantnog kapitala shodno se primjenjuju odredbe člana 21 st. 3 i 4 ovog zakona.

Mjere društva za osiguranje u cilju obezbjeđenja solventnosti

Član 99

Ako dođe do umanjenja kapitala, odnosno garantnog kapitala ispod nivoa iz člana 98, odnosno člana 98a ovog zakona, društvo za osiguranje dužno je da o tome, bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijesti regulatorni organ i, u roku od 15 dana od dana utvrđivanja umanjenja, donese program mjera za dostizanje potrebne visine kapitala, odnosno garantnog kapitala.

Program mjera iz stava 1 ovog člana društvo je dužno da, bez odlaganja, dostavi regulatornom organu.

Mjere regulatornog organa u cilju finansijskog oporavka društva za osiguranje

Član 99a

Ako su ugrožena prava osiguranika usljed ugrožene sposobnosti društva da izvršava obaveze iz ugovora o osiguranju, regulatorni organ može društvu za osiguranje naložiti da donese finansijski plan za period od najmanje tri godine, sa predlogom mjera za održavanje ili saniranje finansijskog stanja društva.

Finansijski plan iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) procjenu troškova sprovođenja osiguranja;
- 2) detaljnu procjenu prihoda i rashoda iz neposrednih poslova osiguranja;
- 3) predlog bilansa stanja i bilansa uspjeha;
- 4) obračun margine solventnosti, kapitala i garantnog kapitala i obračun iz čl. 96, 98 i 98a ovog zakona;
- 5) procjenu potrebnih sredstava za pokriće svih obaveza iz osiguranja;
- 6) politiku reosiguranja.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ može, na osnovu finansijskog plana iz stava 2 ovog člana, društvu za osiguranje naložiti obezbjeđenje kapitala u iznosu većem od iznosa utvrđenog ovim zakonom.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ može zabraniti društvu slobodno raspolaganje imovinom.

Sistem upravljanja rizicima

Član 100

Društvo za osiguranje je dužno da uspostavi i obezbijedi funkcionisanje efikasnog sistema upravljanja rizicima kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Sistem upravljanja rizicima društva za osiguranje obuhvata naročito:

- 1) preuzimanje rizika u osiguranje i rezervisanje;
- 2) upravljanje imovinom i obavezama društva;
- 3) način i obim investiranja;
- 4) obezbjeđenja likvidnosti i upravljanja koncentracijom rizika;
- 5) upravljanja operativnim rizikom;
- 6) reosiguranje i druge načine umanjenja rizika.

Radi obezbjeđenja funkcionisanja sistema upravljanja iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje donosi strategije, politike i procedure kojima će utvrditi način i postupak kontinuiranog identifikovanja, mjerenja i praćenja rizika, upravljanja rizicima i izvještavanja o pojedinačnim i ukupnim rizicima.

Bliži način uspostavljanja i sprovođenja sistema upravljanja rizicima, način identifikacije, mjerenja i praćenja tih rizika i upravljanja tim rizicima utvrđuje regulatorni organ.

Upravljanje rizicima

Član 100a

Društvo za osiguranje dužno je da upravlja rizicima na način koji će obezbijediti trajno i blagovremeno ispunjavanje obaveza, a naročito:

- 1) plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršavanja drugih obaveza iz osnova osiguranja, u skladu sa članom 8 stav 2, članom 15 i članom 89 stav 1 ovog zakona;
- 2) obavljanje poslova saosiguranja i reosiguranja viškova rizika, u nivou koji prelazi maksimalni samopridržaj, u skladu sa članom 12 ovog zakona;
- 3) formiranje tehničkih rezervi u skladu sa članom 83 ovog zakona;
- 4) održavanje likvidnosti društva u skladu sa članom 89 ovog zakona;
- 5) deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi u skladu sa čl. 90 i 91 ovog zakona;
- 6) održavanje kapitala u skladu sa članom 92 ovog zakona;
- 7) održavanje nivoa margine solventnosti iz člana 97 ovog zakona;
- 8) odnos kapitala i margine solventnosti u skladu sa članom 98 ovog zakona;
- 9) održavanje garantnog kapitala u skladu sa članom 98a ovog zakona;
- 10) istinito i objektivno izvještavanje u skladu sa zakonom;
- 11) obavljanje drugih aktivnosti potrebnih za identifikaciju, mjerenje, praćenje i upravljanje rizicima kojima je društvo za osiguranje izloženo ili može biti izloženo u poslovanju.

Prihodi

Član 101

Prihode društva za osiguranje čine premije osiguranja i aktivnih poslova reosiguranja i drugi prihodi od poslova osiguranja, prihodi od investiranja i neposlovni i vanredni prihodi.

Razgraničenje troškova pribavljanja osiguranja

Član 102

Troškovi pribavljanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

Rashodi

Član 103

Rashodima društva za osiguranje smatraju se rashodi za štete i ugovorene sume osiguranja, rashodi za štete po osnovu aktivnih poslova reosiguranja, rashodi za premije po osnovu pasivnih poslova reosiguranja i drugi rashodi od poslova osiguranja, rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja i reosiguranja (troškovi za sprovođenje osiguranja i reosiguranja), kao i rashodi finansiranja i neposlovni i vanredni rashodi.

Rashodima za štete iz stava 1 ovog člana smatraju se i troškovi utvrđivanja i procjenjivanja šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahtjeva, sudski troškovi i takse u sporovima po obavezama iz osnova osiguranja, troškovi vještačenja i drugi troškovi u vezi sa isplatom šteta.

Rashodi društva za osiguranje mogu biti i:

- 1) rezervisanja za štete iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja;
- 2) izdvajanja iz premije osiguranja života za matematičku rezervu;
- 3) izdvajanja na ime učešća osiguranika za povećanje sume osiguranja i slična davanja kod osiguranja života, u skladu s uslovima osiguranja života;
- 4) izdvajanja za rezerve za izravnanje rizika.

Utvrđivanje dobiti, odnosno gubitka, po vrstama osiguranja

Član 104

Društvo za osiguranje koje se bavi poslovima životnih osiguranja utvrđuje dobit i gubitak, posebno za sve vrste životnih osiguranja i posebno za poslove reosiguranja.

Društvo za osiguranje koje se bavi poslovima neživotnih osiguranja dužno je da utvrđuje dobit i gubitak, posebno za sve vrste neživotnih osiguranja i posebno za poslove reosiguranja.

Utvrđivanje rezultata poslovanja, raspoređivanje ostvarenog prihoda, pokriće gubitka i program mjera za pokriće gubitka utvrđuje se pravilima regulatornog organa.

Regulatorni organ može zabraniti ili ograničiti isplatu dividende akcionarima društva za osiguranje ako bi isplata dividende narušila solventnost društva za osiguranje ili ako procijeni da bi se isplatom dividende ugrozili interesi i prava osiguranika odnosno korisnika osiguranja.

Mjere regulatornog organa u cilju finansijskog oporavka društva za osiguranje

Član 105

(Brisano).

2. Finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju Obaveza sastavljanja finansijskog izvještaja i godišnjeg izvještaja o poslovanju

Član 106

Društvo za osiguranje je dužno da sastavlja finansijski izvještaj o poslovanju za finansijsku - kalendarsku godinu, u skladu sa zakonom.

Društvo za osiguranje dužno je da vodi poslovne knjige, ostalu poslovnu

dokumentaciju i evidencije, vrednuje imovinu i obaveze, sastavlja i objavljuje godišnje i periodične finansijske izvještaje u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravni položaj privrednih društava, u skladu sa ovim zakonom, propisima kojima se uređuje finansijsko izvještavanje, zakonom i pravilima i standardima struke osiguranja.

Društvo za osiguranje dužno je da poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije vodi na način koji u bilo koje vrijeme, omogućava provjeru poslovanja društva za osiguranje u skladu sa zakonom i standardima struke.

Godišnji finansijski izvještaj iz stava 1 ovog člana, zajedno sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i mišljenjem spoljnjeg revizora, obavezno razmatra i usvaja skupština društva za osiguranje.

Kontni okvir

Član 107

Društvo za osiguranje je dužno da vodi poslovne knjige po kontnom okviru koji propisuje regulatorni organ.

VIII. INTERNA REVIZIJA

Interna revizija

Član 108

Društvo za osiguranje dužno je da organizuje internu reviziju, koja je samostalna i nezavisna u obavljanju svojih poslova.

Internu reviziju društva za osiguranje obavlja posebni organizacioni dio društva utvrđen statutom.

Interna revizija društva za osiguranje za svoj rad neposredno odgovara odboru direktora društva.

Rad interne revizije

Član 109

Rad interne revizije društva za osiguranje uređuje se opštim aktom o radu interne revizije, koji donosi odbor direktora društva.

Zadaci interne revizije

Član 110

Interna revizija društva za osiguranje vrši procjenu:

- 1) adekvatnosti i efektivnosti sistema interne kontrole u društvu za osiguranje;
- 2) usklađenosti poslovanja društva za osiguranje sa zakonom, propisima i

ustanovljenim politikama i praksama društva;

3) adekvatnosti i primjene propisanih politika i procedura kontrole rizika;

4) kvaliteta i pouzdanosti sistema elektronske obrade podataka;

5) tačnosti, pravovremenosti i pouzdanosti računovodstvenih, finansijskih i drugih izvještaja i evidencija.

Interna revizija društva za osiguranje obavlja internu reviziju poslovanja društva u skladu sa načelima struke i standardima revizije, kodeksom profesionalne etike revizora i pravilnikom o radu interne revizije.

Interni revizori

Član 111

Za obavljanje poslova interne revizije društvo za osiguranje mora imati zaposleno najmanje jedno lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja sedmi nivo (VII), u obimu od 240 kredita CSPK-a i radno iskustvo u trajanju od najmanje tri godine na računovodstvenim poslovima ili poslovima revizije u finansijskom sektoru.

Lica koja obavljaju poslove interne revizije ne mogu obavljati druge poslove u društvu za osiguranje, niti mogu biti članovi organa društva.

Interni revizor za svaku izvršenu internu reviziju sastavlja izvještaj.

Godišnji program rada interne revizije

Član 112

Godišnji program rada interne revizije društva za osiguranje usvaja odbor direktora društva.

Godišnji program rada interne revizije sadrži oblasti poslovanja u kojima će interna revizija izvršiti kontrolu poslovanja, kratak sadržaj planiranih kontrola poslovanja po pojedinim oblastima, način sprovođenja tih kontrola i način i rokove obavještavanja o izvršenoj kontroli.

Pored obavljanja interne revizije utvrđene programom iz stava 1 ovog člana, interna revizija obaviće pojedinačnu reviziju na zahtjev ovlašćenih organa društva.

Izvještaji o internoj reviziji

Član 113

Interna revizija društva za osiguranje sastavlja tromjesečne i godišnje izvještaje o internoj reviziji.

Tromjesečni izvještaj o internoj reviziji sadrži naročito:

1) opis izvršenih kontrola poslovanja (predmet revizije);

2) ocjenu načina obrade dokumentacije i postupka zaključivanja ugovora o

osiguranju i izdavanja polisa i likvidacije šteta;

3) nezakonnosti i druge nepravilnosti koje je utvrdila interna revizija u postupku revizije, sa objašnjenjima i posljedicama uočenih nepravilnosti i naznačenjem odgovornih lica;

4) predlog mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i rokove za njihovo sprovođenje;

5) druge konstatacije, ocjene i predloge vezane za otklanjanje nepravilnosti koje je utvrdila interna revizija;

6) druge podatke i informacije koje traži regulatorni organ.

Godišnji izvještaj o internoj reviziji sadrži naročito:

1) izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada interne revizije;

2) rezime značajnih konstatacija o izvršenoj reviziji;

3) ocjenu preduzetih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Izvještaje iz stava 1 ovog člana interna revizija podnosi odboru direktora društva za osiguranje.

Godišnji izvještaj o internoj reviziji, sa mišljenjem odbora direktora društva za osiguranje razmatra se na skupštini akcionara na kojoj se razmatra i godišnji finansijski izvještaj društva.

Obavještavanje odbora direktora društva za osiguranje

Član 114

Izuzetno od člana 113 ovog zakona, ako interna revizija utvrdi da se u društvu za osiguranje ne postupa u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom i zbog toga društvu prijeti nelikvidnost ili insolventnost ili utvrdi da je ugrožena sigurnost poslovanja, odnosno da su ugroženi interesi osiguranika, dužna je da o tome odmah obavijesti odbor direktora društva za osiguranje.

IX. NADZOR DJELATNOSTI OSIGURANJA

Subjekti nadzora

Član 115

Regulatorni organ, u skladu sa ovim zakonom i Osnovnim principima za efikasnu superviziju društava za osiguranje, vrši nadzor poslovanja društava za osiguranje, podružnica stranih društava za osiguranje, društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje, preduzetnika-zastupnika u osiguranju, agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju i pravnih lica iz člana 80 ovog zakona.

Regulatorni organ može da ostvari uvid u poslovne knjige pravnih lica koja su povezana sa društvom za osiguranje, kao i uvid u poslovne knjige svih učesnika u poslu koji je predmet nadzora, ako je to neophodno radi vršenja nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje.

Ako je za nadzor nad određenim pravnim licem iz stava 2 ovog člana nadležan drugi nadzorni organ, regulatorni organ će izvršiti nadzor nad poslovanjem tog lica u saradnji sa nadležnim nadzornim organom.

Registar podataka

Član 116

Regulatorni organ vodi registar podataka o društvima za osiguranje kojima je izdao dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, sa podacima o osnivačima društva, kvalifikovanim imaćima, članovima odbora direktora i izvršnom direktoru društva, kao i mjerama koje se izriču u postupku vršenja nadzora nad radom društava.

Pored registra iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ vodi registar društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju, kojima je izdao dozvolu za obavljanje poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju, registar ovlašćenih posrednika i ovlašćenih zastupnika, registar agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju, registar pravnih lica iz člana 80 ovog zakona i registar ovlašćenih aktuara.

U registre iz st. 1 i 2 ovog člana evidentiraju se i sve promjene podataka.

Sadržinu i način vođenja registara iz st. 1 i 2 ovog člana bliže utvrđuje regulatorni organ.

Predmet nadzora

Član 117

Regulatorni organ vrši kontinuirani nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje prvenstveno radi provjere da li društva za osiguranje imaju adekvatno uspostavljen sistem upravljanja i da li poštuju pravila o upravljanju rizicima i druge zahtjeve u skladu sa ovim zakonom, kao i radi provjere usklađenosti poslovanja sa drugim propisima kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje.

Način vršenja nadzora

Član 118

Nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje vrši se:

- 1) prikupljanjem, praćenjem i analizom izvještaja, podataka i obavještenja koje je društvo za osiguranje po zakonu dužno da dostavlja regulatornom organu;
- 2) neposrednim uvidom u poslovanje društva za osiguranje.

Na osnovu izvršenog nadzora iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ izriče mjere nadzora u skladu sa ovim zakonom i podnosi prijave nadležnim organima u slučaju osnovane sumnje da utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti sadrže

obilježja krivičnog djela ili prekršaja.

Bliži način vršenja nadzora iz stava 1 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Lica ovlašćena za nadzor

Član 119

Nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje vrše zaposleni u regulatornom organu, koje regulatorni organ pisano ovlasti za obavljanje tih poslova (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u postupku nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje mogu biti angažovana i stručna lica koja nijesu zaposlena u regulatornom organu.

Ovlašćenja u postupku kontrole

Član 120

U vršenju neposrednog nadzora ovlašćeno lice ima pravo da:

- 1) ostvari uvid u akte društva, poslovne knjige, dokumentaciju i podatke koji se odnose na poslovanje i informacioni sistem društva;
 - 2) zahtjeva od članova odbora direktora, internog revizora, ovlašćenog aktuara i lica sa posebnim ovlašćenjima, da pruže informacije i objašnjenja u okviru svog djelokruga rada koja se odnose na poslovanje društva;
 - 3) privremeno oduzme dokumentaciju koja ukazuje na postojanje radnji koje u sebi sadrže elemente krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja.
- Ovlašćeno lice dužno je da nadzor vrši na način koji ne ometa redovno poslovanje društva.

Obaveze društva za osiguranje

Član 121

Društvo za osiguranje je dužno da ovlašćenom licu, na njegov zahtjev:

- 1) omogući obavljanje nadzora u sjedištu društva i u drugim prostorijama u kojima društvo, odnosno drugo lice po njegovom ovlašćenju obavlja djelatnost i poslove nad kojima regulatorni organ vrši nadzor;
- 2) omogući kontrolu poslovne i druge dokumentacije, ažurnosti i ispravnosti poslovnih i drugih knjiga i drugih evidencija, ispravnosti i tačnosti sastavljanja finansijskih izvještaja i godišnjih izvještaja o poslovanju društva, kao i izvještaja i obavještenja koji su dostavljeni regulatornom organu;
- 3) stavi na uvid računovodstvenu i drugu dokumentaciju, poslovne knjige ili pojedine djelove poslovnih knjiga i drugih evidencija;
- 4) obezbijedi izvod podataka na mediju koji odredi ovlašćeno lice, kao i da omogući potpuni uvid u sistem elektronske obrade računovodstvenih podataka;

5) obezbijedi uslove za pregled informacionog sistema kako bi se moglo provjeriti da li su podaci korišćenjem informacione tehnologije obrađeni na primjeren način i dostavi dokumentaciju iz koje je moguće utvrditi potpuni opis rada informacionog sistema i komponente informacionog sistema.

Članovi odbora direktora, izvršni direktor, interni revizor, ovlašćeni aktuar i druga lica s posebnim ovlašćenjima dužna su da sarađuju sa ovlašćenim licem regulatornog organa i na zahtjev ovlašćenog lica, prisustvuju sastancima i pruže informacije od značaja za obavljanje nadzora na način i u formi koju zatraži ovlašćeno lice.

Zapisnik

Član 122

O izvršenom nadzoru sačinjava se zapisnik koji se dostavlja društvu za osiguranje.

Na zapisnik iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje može, u roku od 15 dana od dana prijema, podnijeti prigovor regulatornom organu.

Ukoliko podnosilac prigovora osnovano ne ospori navode iz zapisnika u kojem su konstatovane nezakovitosti i nepravilnosti u poslovanju ili povrede pravila upravljanja rizikom, regulatorni organ će društvu izreći mjere utvrđene ovim zakonom.

1. Izvještavanje regulatornog organa od strane društva za osiguranje

Redovno izvještavanje

Član 123

Društvo za osiguranje dostavlja regulatornom organu:

- 1) godišnji finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i izvještajem spoljnjeg revizora;
- 2) izvještaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 3) statut, druge opšte akte, akte poslovne politike;
- 4) obavještenje o promjenama u strukturi kapitala društva;
- 5) obavještenje o promjeni ovlašćenog aktuara i revizora;
- 6) obavještenje o sazivanju skupštine i zapisnik sa sjednice skupštine;
- 7) druga obavještenja, izvještaje i podatke utvrđene zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona.

Tromjesečno izvještavanje

Član 124

Društvo za osiguranje dužno je da tromjesečno izvještava regulatorni organ o:

- 1) strukturi kapitala;
- 2) saosiguranju i reosiguranju viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 3) visini i strukturi ostvarenih premija;
- 4) broju i visini prijavljenih i riješenih šteta i šteta u sporu, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 5) tehničkim rezervama, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 6) deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi, stanju i promjenama na ostaloj imovini;
- 7) likvidnosti društva, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 8) kapitalu i garantnom kapitalu, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 9) deponovanju i ulaganju kapitala;
- 10) margini solventnosti, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 11) nalazima interne revizije, sa ocjenom odbora direktora;
- 12) drugim propisanim podacima.

Izveštavanje na zahtjev regulatornog organa

Član 125

Društvo za osiguranje dužno je da, na zahtjev regulatornog organa, dostavlja i druge izvještaje, informacije i podatke koji su od značaja za vršenje nadzora.

Statistički podaci

Član 126

Društvo za osiguranje dostavlja regulatornom organu statističke i druge podatke po grupama i vrstama osiguranja, u rokovima i na način koji utvrdi regulatorni organ.

Obradeni podaci iz stava 1 ovog člana koriste se za izradu tehničkih osnova i tarifa premija i za obavljanje aktuarskih poslova.

Društvo za osiguranje dužno je da vodi i obrađuje statističke podatke o poslovima osiguranja, odnosno reosiguranja, rizicima koje pokriva osiguranje, osiguranim slučajevima i štetama u skladu sa zakonom i standardima struke.

Sadržaj, rokovi i način izvještavanja

Član 127

Društva za osiguranje su dužna da u skladu sa zakonom regulatornom organu dostavljaju izvještaje, obavještenja i podatke, koji moraju biti:

- dostupni, potpuni, tačni u materijalnim aspektima,
- uporedivi i konzistentni tokom vremena,
- relevantni, pouzdani i razumljivi.

Društvo za osiguranje dužno je da uspostavi odgovarajuću organizaciju, procedure i sisteme koji obezbjeđuju izvještavanje u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Vrstu, rokove i način dostavljanja izvještaja, obavještenja i podataka iz stava 1 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Saradnja sa drugim nadzornim i regulatornim organima

Član 128

Regulatorni organ saraduje sa drugim nadzornim i regulatornim organima, odnosno podsticanja efikasnije nadzorne i regulatorne funkcije, u cilju podsticanja usaglašenog razvoja mreže nadzora finansijskih institucija, u skladu sa zaključenim sporazumima.

Nadzorni ili regulatorni organ može informacije dobijene od regulatornog organa prenositi drugom regulatornom odnosno nadzornom organu, samo uz prethodno odobrenje regulatornog organa.

Razmjenjivanje informacija u skladu sa zaključenim sporazumima iz stava 1 ovog člana, u procesu saradnje između regulatornog organa i drugih nadzornih i regulatornih organa ne smatra se odavanjem tajne.

Podaci koje prikuplja regulatorni organ

Član 128a

Regulatorni organ prikuplja i obrađuje podatke od značaja za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa ovim zakonom.

Podacima iz stava 1 ovog člana smatraju se podaci o:

- 1) izdatim dozvolama za obavljanje poslova iz djelatnosti osiguranja i saglasnostima odnosno drugim odobrenjima utvrđenim ovim zakonom;
- 2) akcionarima i kvalifikovanim imaocima društava za osiguranje;
- 3) članovima organa upravljanja društava za osiguranje;
- 4) organizaciji društava za osiguranje i radu interne revizije;
- 5) poslovnim jedinicama društava za osiguranje;
- 6) izvještavanju iz čl. 123, 124 i 125 ovog zakona;
- 7) informacijama prikupljenim u skladu sa članom 128 ovog zakona;
- 8) mjerama nadzora iz člana 129 ovog zakona.

Podatke iz stava 2 ovog člana regulatorni organ dostavlja:

- 1) regulatornim, odnosno nadzornim organima država članica Evropske unije, na njihov zahtjev, radi obavljanja nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje odnosno radi učešća u sudskom i drugom postupku;
- 2) regulatornim, odnosno nadzornim organima stranih država na njihov zahtjev, u skladu sa zaključenim sporazumima iz člana 128 ovog zakona, radi obavljanja nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje;

3) nadležnim nadzornim organima i drugim organima nadležnim za sprovođenje nadzora nad drugim subjektima nadzora u cilju pojednostavljenja obavljanja nadzora;

4) nadležnom sudu, na njegov zahtjev.

Regulatorni organ će podatke iz stava 2 ovog člana dostaviti organima iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana pod uslovom da ih ti organi koriste isključivo u svrhe za koje su pribavljeni.

Za dostavljanje podataka u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana, koji obuhvataju i podatke dobijene od drugih nadzornih odnosno regulatornih organa i podatke iz neposredne kontrole poslovanja subjekata nadzora, potrebna je izričita saglasnost organa koji je informaciju dao odnosno koji je izvršio neposrednu kontrolu poslovanja subjekata nadzora.

2. Mjere nadzora Vrste mjera nadzora

Član 129

U vršenju nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje regulatorni organ može:

- 1) pisano upozoriti društvo za osiguranje i zahtijevati da u određenom roku otkloni utvrđene nepravilnosti u poslovanju;
- 2) naložiti mjere za otklanjanje nezakornosti i nepravilnosti;
- 3) naložiti posebne mjere prema odgovornim licima u društvu;
- 4) naložiti prenos portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje;
- 5) uvesti privremenu upravu nad društvom;
- 6) oduzeti dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih poslova osiguranja.

Mjeru iz stava 1 tačka 1 ovog člana regulatorni organ izreći će društvu za osiguranje ako utvrđene nepravilnosti u poslovanju:

- ne utiču neposredno i u bitnoj mjeri na finansijsko poslovanje društva i na prava osiguranika, odnosno korisnika ugovora o osiguranju,
- bi mogle bitno uticati na finansijsko poslovanje društva i na prava osiguranika, odnosno korisnika ugovora o osiguranju.

Protiv mjera nadzora iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Rješenje kojim se izriču mjere iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Mjere za otklanjanje nezakornosti I nepravilnosti

Član 130

Regulatorni organ će društvu za osiguranje rješenjem naložiti da otkloni nezakornosti i nepravilnosti u poslovanju, ako utvrdi da:

- 1) je društvo prestalo da ispunjava uslove za obavljanje poslova osiguranja;

- 2) društvo obavlja poslove koje po ovom zakonu ne može da obavlja;
- 3) društvo postupa suprotno pravilima o vođenju poslovnih knjiga i sačinjavanju poslovnih izvještaja, odnosno pravilima interne revizije, odnosno revizije finansijskih izvještaja;
- 4) društvo ne postupa u skladu sa obavezom izvještavanja i obavještavanja regulatornog organa;
- 5) član odbora direktora ili izvršni direktor društva ne ispunjava propisane uslove;
- 6) društvo postupa suprotno zakonu, drugim propisima i opštim aktima kojima je uređeno poslovanje društva za osiguranje;
- 7) društvo prema osiguranicima i drugim korisnicima osiguranja postupa protivno pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnoj etici;
- 8) društvo ne izvršava obaveze iz člana 100a ovog zakona.

Ako utvrdi da društvo za osiguranje krši pravila o upravljanju rizikom iz stava 1 tačka 8 ovog člana, regulatorni organ će rješenjem o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti naložiti društvu za osiguranje da obezbijedi:

- 1) saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad samopridržaja;
 - 2) plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršenje drugih obaveza iz osnova osiguranja;
 - 3) kapital u propisanoj visini;
 - 4) propisane tehničke rezerve;
 - 5) likvidnost društva;
 - 6) deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi prema propisanoj visini i strukturi;
 - 7) deponovanje i ulaganje sredstava kapitala prema propisanoj visini i strukturi;
 - 8) usklađenost kapitala i margine solventnosti, odnosno garantnog kapitala i margine solventnosti;
 - 9) izvršavanje obaveza u vezi sa upravljanjem rizikom utvrđenih ovim zakonom.
- Pored mjera iz stava 2 ovog člana regulatorni organ može:
- 1) zabraniti zaključivanje novih ugovora o osiguranju u pojedinim ili svim vrstama osiguranja i proširenje već preuzetih obaveza;
 - 2) naložiti raskid ugovora o osiguranju, ugovora o posredovanju, odnosno zastupanju u osiguranju, ako bi njihova primjena nanijela štetu društvu;
 - 3) ograničiti visinu rizika koju može da preuzme u osiguranju;
 - 4) zabraniti vršenje određenih isplata;
 - 5) zabraniti zaključivanje poslova sa pojedinim akcionarima, članovima organa upravljanja društva, povezanim licima ili drugim pravnim licima;
 - 6) naložiti imenovanje savjetnika za oblast poslovanja u kojoj su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti;
 - 7) naložiti promjenu organizacije rada;
 - 8) naložiti naplatu potraživanja;
 - 9) privremeno zabraniti, odnosno ograničiti raspolaganje imovinom;
 - 10) naložiti ažuriranje poslovnih knjiga, popis imovine i obaveza, usaglašavanje

potraživanja i obaveza, procjenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija;

11) naložiti poboljšanje sistema elektronske obrade podataka;

12) naložiti poboljšanje organizacije i načina obavljanja interne revizije;

13) naložiti preduzimanje drugih radnji, u skladu sa zakonom.

Regulatorni organ će rješenjem o nalaganju mjera iz st. 1, 2 i 3 ovog člana odrediti i rok za otklanjanje utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

Društvo za osiguranje je dužno da, u roku iz stava 4 ovog člana, otkloni utvrđene nepravilnosti i regulatornom organu dostavi izvještaj o sprovođenju naloženih mjera.

Izvještaj o sprovođenju mjere

Član 131

Društvo za osiguranje dužno je da u roku utvrđenom mjerom nadzora iz člana 129 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona dostavi regulatornom organu izvještaj o sprovođenju naloženih mjera, u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti i uz koji se prilažu odgovarajući izvještaji, isprave i drugi dokazi.

Ako iz izvještaja iz stava 1 ovog člana i priloženih dokaza proizilazi da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, regulatorni organ donosi zaključak kojim utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Prije donošenja zaključka iz stava 2 ovog člana regulatorni organ može izvršiti ponovni neposredni uvid u poslovanje društva za osiguranje, u obimu koji je neophodan za utvrđivanje da li su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Ako je izvještaj o sprovođenju mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti nepotpun, regulatorni organ može naložiti društvu za osiguranje dopunu izvještaja i odrediti rok za njegovo dostavljanje.

Zaključak kojim se konstatuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene regulatorni organ je dužan da donese u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana.

U slučaju da na osnovu izvještaja iz st. 1 i 4 ovog člana utvrdi da nezakonitosti i nepravilnosti nijesu otklonjene, regulatorni organ će preduzeti druge mjere, u skladu sa zakonom.

Član 132

(Brisano).

Prenos portfelja osiguranja

Član 133

Kad regulatorni organ utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje koje mogu da ugroze ili ugrožavaju sposobnost društva da ispuni

obaveze nastale iz obavljanja poslova osiguranja, regulatorni organ može rješenjem naložiti društvu da svoj portfelj osiguranja prenese na drugo društvo za osiguranje.

Prenos portfelja osiguranja izvršiće se shodno odredbama čl. 148 do 152 ovog zakona.

Uvođenje privremene uprave

Član 134

Regulatorni organ može uvesti privremenu upravu nad društvom za osiguranje, ako:

- 1) društvo nije izvršilo svoje obaveze iz ugovora o osiguranju ili neće biti u mogućnosti da izvrši obaveze o njihovoj dospelosti;
 - 2) sredstva društva nijesu dovoljna da pruže ugovorenu zaštitu osiguranicima ili povjeriocima društva;
 - 3) dio imovine koji se vodi u poslovnim knjigama ili evidenciji društva ili koji je predmet njegovog upravljanja nije na propisan način procijenjen i prikazan;
 - 4) je kapital na nivou ili se nivo smanjuje na način koji može prouzrokovati štetne posljedice po osiguranike ili povjerioce društva;
 - 5) je društvo nepravilno ili nezakonito utvrdilo ili iskazalo rezultat svog poslovanja;
 - 6) društvo ne postupa saglasno izrečenim mjerama regulatornog organa.
- Privremena uprava nad društvom za osiguranje ne može trajati duže od jedne godine.

Imenovanje privremenog upravnika

Član 135

Rješenjem o uvođenju privremene uprave imenuje se privremeni upravnik društva za osiguranje.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana mogu se imenovati dva ili više privremenih upravnika koji čine privremenu upravu društva za osiguranje.

Kvalifikacije privremenog upravnika

Član 136

Za privremenog upravnika može biti imenovano lice sa visokom stručnom spremom koje ima najmanje tri godine radnog iskustva iz oblasti osiguranja.

Radni status privremenog upravnika

Član 137

Privremenom upravniku, za vrijeme trajanja privremene uprave, miruju sva prava i obaveze iz radnog odnosa kod subjekta kod kojeg je zaposlen. Visinu zarade, odnosno naknade privremenom upravniku utvrđuje regulatorni organ.

Ovlašćenja i dužnosti privremenog upravnika

Član 138

Danom stupanja na dužnost privremenog upravnika sva ovlašćenja skupštine, odbora direktora i izvršnog direktora društva za osiguranje, osim ovlašćenja za donošenje odluke o prestanku rada društva, prenose se na privremenog upravnika.

Privremeni upravnik je dužan da zaštiti imovinu i dokumentaciju društva za osiguranje.

Privremeni upravnik je dužan da preduzme mjere neophodne za povratak stabilnosti i likvidnosti društva za osiguranje.

Izveštaji privremenog upravnika

Član 139

Privremeni upravnik je dužan da najmanje tromjesečno dostavlja regulatornom organu izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja društva za osiguranje.

Privremeni upravnik je dužan da u roku od devet mjeseci od imenovanja, dostavi regulatornom organu izvještaj sa ocjenom ekonomske stabilnosti društva za osiguranje i mogućnostima za njegovo dalje poslovanje, koji sadrži naročito:

- 1) ocjenu sposobnosti i spremnosti akcionara društva za osiguranje da novim ulozima poboljšaju finansijsko stanje društva;
- 2) mogućnosti za smanjenje gubitka društva;
- 3) neiskazane obaveze koje mogu uticati na finansijsku poziciju društva;
- 4) ocjenu mogućih mjera za otklanjanje nelikvidnosti društva, sa procjenom troškova sprovođenja tih mjera;
- 5) ocjenu uslova za otvaranje postupka likvidacije, odnosno stečaja društva.

Povećanje akcijskog kapitala radi obezbjeđenja ekonomske stabilnosti društva za osiguranje

Član 140

Ako regulatorni organ, na osnovu izvještaja privremenog upravnika, ocijeni da je radi obezbjeđenja usklađenosti kapitala i margine solventnosti društva za osiguranje, odnosno radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti društva neophodno povećati akcijski kapital društva novim novčanim ulozima, može da naloži

privremenom upravniku društva da sazove skupštinu akcionara društva i predloži donošenje odluke o povećanju akcijskog kapitala.

Privremeni upravnik je dužan da obavještenje o sazivanju skupštine akcionara društva radi odlučivanja o povećanju akcijskog kapitala iz stava 1 ovog člana objavi najkasnije u roku od osam dana od dana prijema naloga regulatornog organa.

Privremeni upravnik dužan je da u obavještenju o sazivanju skupštine akcionara upozori akcionare o posljedicama nedonošenja odluke o dokapitalizaciji, odnosno neuspješnosti emisije akcija.

Ocjena rezultata privremene uprave

Član 141

Regulatorni organ najmanje jednom u tri mjeseca ocjenjuje rezultate privremene uprave.

Regulatorni organ donosi konačnu ocjenu rezultata privremene uprave, najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema izvještaja iz člana 139 stav 2 ovog zakona.

Ako regulatorni organ ocijeni da se za vrijeme privremene uprave poboljšalo ekonomsko stanje društva za osiguranje obezbjeđenjem usklađenosti kapitala i margine solventnosti i redovnim ispunjavanjem dospjelih obaveza, donijeće rješenje o ukidanju privremene uprave i razrješenju privremenog upravnika. Rješenjem iz stava 3 ovog člana regulatorni organ nalaže privremenom upravniku sazivanje skupštine akcionara na kojoj će društvo za osiguranje biti vraćeno pod kontrolu akcionara.

Ako regulatorni organ ocijeni da se za vrijeme privremene uprave nije poboljšalo ekonomsko stanje društva za osiguranje, jer nije obezbijedena usklađenost kapitala i margine solventnosti, odnosno društvo nije sposobno da redovno ispunjava dospjele obaveze, donijeće rješenje o ispunjenosti uslova za podnošenje predloga za pokretanje postupka stečaja, odnosno likvidacije društva za osiguranje.

Prestanak privremene uprave

Član 142

Privremena uprava nad društvom za osiguranje prestaje danom:

- 1) dostavljanja društvu rješenja regulatornog organa o ukidanju privremene uprave;
- 2) donošenja rješenja o pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije.

Registracija privremene uprave

Član 143

Rješenje o uvođenju privremene uprave i rješenje o prestanku privremene uprave dostavljaju se CRPS-u.

3. Oduzimanje dozvole Uslovi pod kojima se može oduzeti dozvola

Član 144

Regulatorni organ može rješenjem oduzeti društvu za osiguranje dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih poslova osiguranja u slučajevima, ako:

- 1) su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva, a dalje obavljanje djelatnosti osiguranja bi ugrozilo interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja;
- 2) društvo zaključi ugovor o posredovanju i zastupanju u osiguranju sa društvom za posredovanje, odnosno zastupnikom u osiguranju koji ne posjeduje potrebnu dozvolu regulatornog organa;
- 3) društvo ne obavlja djelatnost u skladu sa pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom;
- 4) društvo obavlja djelatnost na način kojim se povrjeđuju prava osiguranika, korisnika osiguranja, odnosno trećih oštećenih lica, odnosno ako društvo ne isplaćuje štete ili ne izvršava druge obaveze;
- 5) je društvo dalo netačne podatke ili podatke o svom poslovanju, koji mogu dovesti u zabludu osiguranike, korisnike osiguranja, odnosno treća oštećena lica;
- 6) društvo ne održava kapital u propisanoj visini;
- 7) je društvo usvojilo finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju, odnosno donijelo akt poslovne politike, a da prethodno nije razmotrilo mišljenje ovlašćenog aktuara;
- 8) društvo nije omogućilo vršenje nadzora;
- 9) društvo nije omogućilo ovlašćenom revizoru da izvrši reviziju na propisani način;
- 10) društvo nije obezbijedilo obavljanje aktuarskih poslova na propisani način;
- 11) društvo nije dostavilo izvještaje, dokumenta i druge podatke na način i u rokovima utvrđenim u skladu sa ovim zakonom;
- 12) ako portfelj osiguranja prenese na drugo društvo za osiguranje, bez saglasnosti regulatornog organa;
- 13) ako društvo, u ostavljenom roku, nije sprovelo mjere koje mu je naložio regulatorni organ, odnosno nije otklonilo razlog za preduzimanje te mjere;
- 14) u drugim slučajevima kad društvo ne postupi u skladu sa zakonom, drugim propisima i mjerama regulatornog organa.

Oduzimanje dozvole iz stava 1 ovog člana ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 145

Regulatorni organ će rješenjem oduzeti društvu za osiguranje dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, ako:

- 1) je dozvola dobijena na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) društvo prestane da obavlja poslove osiguranja duže od šest mjeseci;
- 3) društvo prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja;
- 4) društvo obavlja poslove osiguranja za koje nema dozvolu regulatornog organa;
- 5) društvo nije u ostavljenom roku postupilo prema mjerama iz člana 130 ovog zakona;
- 6) društvo nije uplatilo doprinos u garantni fond, ne izvršava obaveze po osnovu međunarodne karte osiguranja autoodgovornosti ili ne ispunjava druge zakonom i međunarodnim ugovorima utvrđene obaveze.

Oduzimanje dozvole iz stava 1 ovog člana ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Uslovno oduzimanje dozvole

Član 145a

Regulatorni organ može rješenjem o oduzimanju dozvole odrediti da se dozvola neće oduzeti ako društvo za osiguranje, u roku koji ne može biti kraći od šest mjeseci ni duži od godinu dana, ne izvrši novi prekršaj koji može biti razlog za oduzimanje dozvole.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana regulatorni organ može odrediti da će oduzimanje dozvole biti izvršeno i ako društvo za osiguranje u određenom roku ne otkloni nepravilnosti zbog kojih je izrečena mjera uslovnog oduzimanja dozvole, odnosno ne sprovede dodatne naložene mjere u okviru roka iz stava 1 ovog člana.

Regulatorni organ će oduzeti dozvolu ako društvo za osiguranje u roku iz stava 1 ovog člana počini nove nezakonitosti i nepravilnosti koje mogu biti razlog za oduzimanje dozvole.

Posebne mjere prema odgovornim licima

Član 146

Ako regulatorni organ u postupku vršenja nadzora utvrdi da član odbora direktora, izvršni direktor ili drugo lice sa posebnim ovlašćenjima nije postupilo u skladu sa zakonom, opštim aktima društva ili naloženim mjerama ili ponavlja kršenje obaveze izvještavanja i obavještavanja regulatornog organa, rješenjem

može naložiti:

- 1) razrješenje člana odbora direktora, odnosno izvršnog direktora društva ili lica sa posebnim ovlašćenjima;
- 2) privremenu zabranu obavljanja poslova u djelatnosti osiguranja odboru direktora, odnosno izvršnom direktoru društva ili lica sa posebnim ovlašćenjima. Ako se protiv člana odbora direktora, izvršnog direktora ili drugog lica sa posebnim ovlašćenjima vodi krivični postupak za radnje iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ može predložiti suspenziju tog lica do okončanja krivičnog postupka.

Lice kojem je prestao radni odnos iz razloga utvrđenih stavom 1 ovog člana, ne može biti zaposleno, niti na bilo koji način učestvovati u djelatnostima lica povezanih sa društvom za osiguranje za period od pet godina od dana izricanja te mjere.

Shodna primjena

Član 147

Na nadzor nad poslovanjem društava za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju, preduzetnika-zastupnika u osiguranju, banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju i agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o nadzoru djelatnosti osiguranja.

X. PRENOS PORTFELJA OSIGURANJA

Zahtjev za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 148

Društvo za osiguranje može, po dobijanju saglasnosti regulatornog organa, prenijeti cio ili dio portfelja osiguranja jednom ili više drugih društava za osiguranje koja imaju dozvolu za obavljanje poslova osiguranja koji se prenose, uz njihovu saglasnost.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja podnosi se:

- 1) ugovor o prenosu portfelja osiguranja u kojem mora biti utvrđena vrsta i visina sredstava tehničkih rezervi koje se zajedno sa portfeljom ustupaju društvu za osiguranje koje preuzima portfelj, kao i rok do kada se mora izvršiti prenos portfelja;
- 2) spisak ugovora o osiguranju po pojedinim vrstama osiguranja koji su predmet prenosa, sa opštim uslovima za ta osiguranja;
- 3) obrazloženje razloga za prenos portfelja osiguranja i izjašnjenje o očekivanim efektima prenosa portfelja osiguranja;
- 4) izmjenу poslovnog plana društva koje preuzima portfelj osiguranja, koji je neophodan zbog preuzimanja portfelja osiguranja;
- 5) izvještaj o finansijskom poslovanju društva koje prenosi portfelj osiguranja i

društva koje preuzima portfelj osiguranja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
6) mišljenje ovlašćenog aktuara na prenos portfelja osiguranja.
Za prenos portfelja osiguranja nije potrebna saglasnost osiguranika.

Odlučivanje o zahtjevu za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 149

O zahtjevu iz člana 148 stav 2 ovog zakona regulatorni organ odlučuje rješenjem u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

Rješenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Prenos portfelja osiguranja može se izvršiti najranije danom dostavljanja rješenja kojim se daje saglasnost za prenos portfelja osiguranja.

Rješenjem o izdavanju saglasnosti za prenos portfelja osiguranja regulatorni organ istovremeno odlučuje i o promjeni dozvole za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje koje prenosi portfelj osiguranja.

Obaveze društva u postupku prenosa portfelja osiguranja

Član 150

Društvo za osiguranje koje je prenijelo portfelj osiguranja dužno je da, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja kojim se daje saglasnost za prenos portfelja osiguranja, obavijesti ugovarače osiguranja čiji su ugovori o osiguranju obuhvaćeni prenosom portfelja osiguranja o nazivu i sjedištu društva za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja i danu do kojeg se mora završiti prenos portfelja osiguranja, neposredno pisanim putem ili putem sredstava javnog informisanja.

Osiguranik ima pravo da raskine ugovor o osiguranju, obavještavajući o tome pisanim putem društvo za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Osiguranici neživotnog osiguranja, u slučaju iz stava 2 ovog člana, imaju pravo na onaj dio premije koji odgovara ostatku trajanja osiguranja, a osiguranici životnog osiguranja imaju pravo na iznos matematičke rezerve obračunate na dan prenosa portfelja osiguranja, ako su fondovi osiguranja života dovoljni za pokriće tog iznosa ili na iznos smanjen proporcionalno umanjenju fondova osiguranja života.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje saglasnosti za prenos osiguranja

Član 151

Regulatorni organ može da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za prenos

portfelja osiguranja, ako ocijeni da bi tim prenosom bila ugrožena sposobnost društva za osiguranje koje preuzima portfelj osiguranja da ispuni obaveze iz ugovora o osiguranju koji su predmet prenosa portfelja osiguranja ili ako bi prenosom portfelja osiguranja bila ugrožena likvidnost i solventnost društva koje prenosi portfelj osiguranja.

Pravne posljedice prenosa portfelja osiguranja

Član 152

Danom prenosa portfelja osiguranja, društvo za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja postaje strana u ugovorima o osiguranju koji su mu prenosom portfelja osiguranja ustupljeni i preuzima sva prava i obaveze iz tih ugovora, a društvo koje prenosi portfelj osiguranja oslobađa se obaveza prema osiguranicima.

Prenos portfelja osiguranja za koji nije dobijena saglasnost regulatornog organa nema pravno dejstvo.

XI. AKTUARSTVO I REVIZIJA

1. Aktuarstvo

Član 153

Obavljanje aktuarskih poslova u društvu za osiguranje je obavezno.

Aktuarske poslove može obavljati samo ovlašćeni aktuar.

Ovlašćeni aktuar je lice koje ima ovlašćenje regulatornog organa za obavljanje aktuarskih poslova.

Društvo za osiguranje ne smije za ovlašćenog aktuara imenovati lice koje podliježe ograničenjima iz člana 48 stav 3 ovog zakona.

Ovlašćenje iz stava 3 ovog člana može da dobije lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) posjeduje znanje jezika u službenoj upotrebi u Crnoj Gori;
- 2) ima položen stručni ispit za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara;
- 3) nije pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora dužu od tri mjeseca;
- 4) nije mu bilo oduzeto ovlašćenje za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara;
- 5) ima najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju aktuarskih poslova ili poslova kontrole aktuarskih obračuna u regulatornom organu.

Uslove za polaganje, način polaganja i program stručnog ispita iz stava 5 tačka 2 ovog člana propisuje regulatorni organ.

Lice imenovano za aktuara društva dužno je da bude osigurano od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati društvu obavljanjem aktuarskih poslova.

Društvo za osiguranje je dužno da imenuje ovlašćenog aktuara u roku od 60 dana od dana upisa u CRPS kao i da o promjeni ovlašćenog aktuara obavijesti regulatorni organ u roku od osam dana od dana imenovanja novog aktuara.

Poslovi ovlašćenog aktuara

Član 154

Ovlašćeni aktuar:

1) daje mišljenje o:

- načinu izračunavanja tarifa premija,
- tome da li su tehničke rezerve obrazovane u skladu sa ovim zakonom,
- aktima poslovne politike u postupku njihovog donošenja, odnosno u postupku izmjena i dopuna i primjeni akata poslovne politike,
- finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju društva u skladu sa pravilima aktuarske struke,
- izvještaju o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja,
- tome da li je matematička rezerva izračunata u skladu sa zakonom,
- prenosu portfelja osiguranja;

2) izračunava margine solventnosti društva;

3) obavlja i druge aktuarske poslove u skladu sa zakonom.

Nadležni organi društva za osiguranje su dužni da u postupku donošenja, odnosno utvrđivanja akata iz stava 1 ovog člana razmotre mišljenje ovlašćenog aktuara.

Mišljenje ovlašćenog aktuara dostavlja se i internoj reviziji i odboru direktora društva.

Nezavisnost i samostalnost ovlašćenog aktuara

Član 155

Ovlašćeni aktuar nezavisan je i samostalan u vršenju poslova i odgovara za dato mišljenje.

Ovlašćeni aktuar dužan je da obavlja svoju djelatnost u skladu sa zakonom i pravilima aktuarske struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Regulatorni organ može propisati elemente koje treba da sadrži mišljenje ovlašćenog aktuara.

Mjere za otklanjanje nepravilnosti

Član 156

Kad ovlašćeni aktuar uoči nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje dužan je da odboru direktora društva predloži mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Obaveze društva za osiguranje

Član 157

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi ovlašćenom aktuaru stalni i nesmetani pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni i koje ovlašćeni aktuar zatraži u vezi sa obavljanjem aktuarskih poslova iz člana 154 ovog zakona.

Konflikt interesa

Član 158

Za ovlašćenog aktuara ne može biti imenovano lice koje u društvu za osiguranje obavlja funkciju člana odbora direktora, internog revizora društva ili obavlja poslove sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima.

Nadzor nad radom ovlašćenih aktuara

Član 159

Nadzor nad radom ovlašćenih aktuara vrši regulatorni organ.

Ukoliko se ovlašćeni aktuar, prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti, ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonom, regulatorni organ mu može izreći sljedeće mjere:

1) mjeru upozorenja;

1a) zabranu obavljanja aktuarskih poslova u društvu za osiguranje na period do dvije godine;

2) oduzimanje ovlašćenja.

Mjera upozorenja

Član 160

Regulatorni organ može ovlašćenom aktuaru da izrekne mjeru upozorenja, ako ovlašćeni aktuar prekrši pravila iz člana 155 stav 2 ovog zakona.

Mjera upozorenja iz stava 1 ovog člana može sadržati i način i rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u radu ovlašćenog aktuara.

Zabrana obavljanja djelatnosti

Član 160a

Regulatorni organ će ovlašćenom aktuaru rješenjem izreći mjeru zabrane obavljanja djelatnosti iz člana 159 stav 2 tačka 1a ovog zakona, ako ovlašćeni aktuar:

- ne postupi po mjeri upozorenja, odnosno

- pored izrečene mjere upozorenja ponovo prekrši obavezu iz člana 155 stav 2 ovog zakona.

Oduzimanje ovlaštenja

Član 161

Regulatorni organ će rješenjem oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara:

- 1) ako je ovlaštenje dobijeno na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) ako je ovlašćeni aktuar bezuslovno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje aktuarskih poslova;
- 3) ako ovlašćeni aktuar i nakon isteka mjere zabrane obavljanja djelatnosti ponovi prekršaj iz člana 155 stav 2 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Prestanak važenja saglasnosti i imenovanje novog ovlaštenog aktuara

Član 162

Ako ovlaštenom aktuaru regulatorni organ izreče mjeru iz čl. 160a i 161 ovog zakona, odnosno ako nastupe okolnosti iz člana 158 ovog zakona, društvo za osiguranje dužno je da, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja o izricanju mjere, odnosno od dana nastupanja okolnosti, imenuje novog ovlaštenog aktuara.

Ako društvo za osiguranje ne imenuje novog aktuara u roku iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ će rješenjem naložiti društvu da imenovanje novog ovlaštenog aktuara izvrši u određenom roku.

Obavještavanje regulatornog organa o odbijanju mišljenja ovlaštenog aktuara

Član 163

Kad nadležni organ društva za osiguranje ne prihvati mišljenje ovlaštenog aktuara, društvo za osiguranje dužno je da u roku od 15 dana od dana nastanka te okolnosti obavijesti regulatorni organ i da navede razloge zbog kojih taj organ nije prihvatio mišljenje ovlaštenog aktuara.

U slučaju iz stava 1 ovog člana regulatorni organ može donijeti rješenje kojim će naložiti preduzimanje odgovarajućih mjera.

Preispitivanje mišljenja ovlaštenog aktuara

Član 164

Ako ovlašćeni revizor utvrdi da finansijski izvještaj društva za osiguranje ne prikazuje istinito i objektivno stanje imovine, kao i rezultate poslovanja, taj izvještaj društvo dostavlja u roku od pet dana ovlaštenom aktuaru koji je sačinio

mišljenje na finansijski izvještaj tog društva.

Ovlašćeni aktuar je dužan da preispita svoje mišljenje u roku od osam dana od dana dostavljanja izvještaja iz stava 1 ovog člana i da o tome obavijesti organ društva za osiguranje koji je nadležan za usvajanje finansijskog izvještaja.

Preispitivanje izvještaja ovlašćenog revizora

Član 165

Ako se ovlašćeni aktuar ne složi sa izvještajem o obavljenoj reviziji, društvo za osiguranje je dužno da o mišljenju ovlašćenog aktuara u roku od tri dana obavijesti regulatorni organ.

Stav regulatornog organa

Član 166

Regulatorni organ razmatra mišljenje ovlašćenog aktuara i izvještaj o obavljenoj reviziji i o svom stavu obavještava društvo za osiguranje.

Ukoliko se konstatuju nepravilnosti, regulatorni organ donosi rješenje kojim nalaže društvu za osiguranje mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti, a društvo je dužno da postupi po rješenju i da o tome pisano obavijesti regulatorni organ u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja.

Provjera mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 167

Regulatorni organ može u toku vršenja nadzora da obezbijedi provjeru mišljenja ovlašćenog aktuara od strane ovlašćenog aktuara koga on odredi, ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost mišljenja ovlašćenog aktuara.

Troškove postupka iz stava 1 ovog člana snosi društvo za osiguranje, osim ako mišljenje ovlašćenog aktuara koga odredi regulatorni organ potvrdi ispravnost mišljenja ovlašćenog aktuara koga je odredilo društvo, u kom slučaju troškove snosi regulatorni organ.

2. Revizija Spoljni revizor

Član 168

Revizija finansijskih izvještaja društva za osiguranje vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija finansijskih izvještaja, ako ovim zakonom za pojedina pitanja nije drukčije uređeno.

Reviziju finansijskih izvještaja društva za osiguranje vrši spoljnji revizor kojeg bira skupština akcionara društva za osiguranje, uz prethodno odobrenje regulatornog

organa.

Spoljnji revizor ne može obavljati poslove revizije u društvu za osiguranje sa kojim je povezan, ni pružati poreske ili konsultantske usluge tom društvu.

Povezanost iz stava 3 ovog člana postoji i kada je revizor u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvario po osnovu revizije finansijskih izvještaja tog društva za osiguranje.

Društvo za osiguranje može birati istog spoljnjeg revizora najviše četiri godine uzastopno.

Ako društvo za osiguranje prekrši obaveze iz st. 3 i 5 ovog člana, regulatorni organ će naložiti novu reviziju od strane drugog revizora.

Izveštaj revizora

Član 169

Revizor je dužan da u izvještaju da mišljenje o usklađenosti finansijskih izvještaja društva za osiguranje sa propisima i standardima struke osiguranja.

Revizor je dužan da, bez odlaganja, obavijesti regulatorni organ o utvrđenim radnjama ili nepravilnostima u poslovanju društva koje predstavljaju:

- 1) teži prekršaj zakona, propisa ili odredbi na osnovu kojih je izdata dozvola za rad društvu za osiguranje;
- 2) težu prevaru ili pronevjeru;
- 3) materijalno značajnu promjenu finansijskog rezultata u finansijskom izvještaju u odnosu na finansijski rezultat iskazan u nerevidiranim finansijskim izvještajima;
- 4) teži prekršaj internih akata društva za osiguranje.

Revizor je dužan da obavijesti regulatorni organ i o drugim činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti poslovanje društva za osiguranje.

Dostavljanje informacija regulatornom organu, u smislu ovog zakona, ne smatra se kršenjem zakona, odnosno ugovornih odredaba između revizorskog društva i društva za osiguranje kojima se uređuje tajnost podataka.

Bliži sadržaj izvještaja spoljnjeg revizora propisuje regulatorni organ.

Provjera izvještaja spoljnjeg revizora

Član 170

Regulatorni organ može u toku vršenja nadzora da obezbijedi provjeru izvještaja spoljnjeg revizora od strane revizora koga odredi, ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost mišljenja spoljnjeg revizora.

Troškove postupka iz stava 1 ovog člana snosi spoljnji revizor, osim ako mišljenje revizora koga odredi regulatorni organ ne potvrdi razloge zbog kojih je regulatorni organ ispitivao ispravnost mišljenja spoljnjeg revizora, u kom slučaju troškove snosi regulatorni organ.

Obavještavanje organa nadležnog za nadzor nad radom revizora

Član 171

O utvrđenim propustima i nepravilnostima u izvještaju o obavljenoj reviziji i radu spoljnog revizora prilikom obavljanja revizije u društvu za osiguranje, regulatorni organ obavještava organ nadležan za nadzor nad radom revizora.

Objavljivanje rezimea revidiranog finansijskog izvještaja

Član 172

Rezime revidiranog finansijskog izvještaja objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na čitavoj teritoriji Crne Gore, u roku od 30 dana od dana usvajanja.

Regulatorni organ može bliže urediti sadržaj rezimea iz stava 1 ovog člana.

XII. SAGLASNOSTI, OVLAŠĆENJA I NAKNADE **Rok za odlučivanje**

Član 173

Rokovi za odlučivanje o zahtjevima iz ovog zakona počinju teći od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Urednim zahtjevom u smislu stava 1 ovog člana smatra se zahtjev uz koji je dostavljena sva propisana dokumentacija.

Regulatorni organ je dužan da o zahtjevima iz ovog zakona odluči u roku od 60 dana, od dana podnošenja urednog zahtjeva, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Način odlučivanja

Član 174

Regulatorni organ o zahtjevima iz člana 173 ovog zakona odlučuje rješenjem. Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Naknade

Član 175

Za izdavanje dozvola, odobrenja, saglasnosti i ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom plaćaju se naknade.

Društva iz člana 4 st. 1 i 2 ovog zakona plaćaju godišnju naknadu u visini do 1% bruto premije osiguranja.

Društvu za osiguranje, društvu za posredovanje u osiguranju, društvu za zastupanje u osiguranju, preduzetniku-zastupniku u osiguranju i banci koja ima

saglasnost za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, kojem je izrečena mjera nadzora iz člana 129 stav 1 tačka 2 ovog zakona, može biti naloženo plaćanje posebne naknade, u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje regulatorni organ.

Naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana prihod su regulatornog organa.

Iznos posebne naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje se rješenjem o izricanju mjera nadzora, i ne može biti veći od:

- 0,5% iznosa kapitala društva za osiguranje kome je izrečena mjera nadzora;
 - 0,8% iznosa prihoda koje, za pružene usluge posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju, ostvari društvo za posredovanje u osiguranju, društvo za zastupanje u osiguranju ili preduzetnik-zastupnik u osiguranju, odnosno fakturisanog iznosa zastupničke provizije koju ostvari banka koja ima saglasnost za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, kojima je izrečena mjera nadzora.
- Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje regulatorni organ uz saglasnost Vlade.

XIII. STATUS I NADLEŽNOST REGULATORNOG ORGANA

Status

Član 176

Poslove regulatornog organa utvrđene ovim zakonom vrši Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) sa svojom pravnom licu.

Agencija je u vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna.

Poslove iz stava 1 ovog člana Agencija vrši radi zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, radi obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

Osnivač Agencije je Republika.

Prava osnivača u ime Republike vrši Savjet Agencije u skladu sa zakonom.

Nadležnost

Član 177

U okviru svojih nadležnosti Agencija:

- 1) izdaje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i saosiguranja, posredovanja i zastupanja i drugih poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja;
- 2) daje saglasnost na akte i radnje utvrđene ovim zakonom;
- 3) vrši nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja;
- 4) donosi akte propisane ovim zakonom;
- 5) donosi smjernice i uputstva u vezi sa primjenom dobrih poslovnih običaja u djelatnosti osiguranja i sačinjavanjem pojedinačnih akata poslovne politike društava za osiguranje;

- 6) vodi registre u skladu sa ovim zakonom;
- 7) razmatra prigovore i žalbe osiguranika i drugih korisnika osiguranja;
- 8) saraduje sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu;
- 9) daje inicijative za uređivanje pitanja iz oblasti osiguranja;
- 10) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Statut Agencije

Član 178

Agencija ima statut.

Statut Agencije naročito sadrži:

- 1) sjedište i djelatnost Agencije;
- 2) unutrašnju organizaciju Agencije;
- 3) način rada, odlučivanja i nadležnosti organa Agencije;
- 4) bliži postupak odlučivanja, a naročito u vezi sa prigovorima i žalbama fizičkih i pravnih lica na rad društava za osiguranje, zastupnika u osiguranju, posrednika, podružnica stranih društava i agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju;
- 5) način objavljivanja godišnjeg finansijskog iskaza.

Saglasnost na statut Agencije daje Vlada.

Organi Agencije

Član 179

Organi Agencije su Savjet Agencije i direktor.

Sastav i izbor Savjeta Agencije

Član 180

Savjet Agencije ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje i razrješava Vlada.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije za svoj rad odgovaraju Vladi.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije imenuju se na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Predsjednik Savjeta Agencije funkciju vrši profesionalno, a članovi Savjeta funkciju vrše honorarno.

Uslovi za imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije

Član 181

Za predsjednika, odnosno člana Savjeta Agencije može biti imenovano lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je državljanin Republike Crne Gore;

- 2) da ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja sedmi nivo (VII1), u obimu od 240 kredita CSPK-a;
- 3) da posjeduje profesionalno iskustvo od najmanje tri godine u oblasti osiguranja, prava ili ekonomije;
- 4) da tri godine prije imenovanja nije bio član organa upravljanja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja.

Konflikt interesa

Član 182

Za člana Savjeta Agencije ne može biti imenovano lice koje je:

- 1) poslanik i odbornik;
- 2) izabrano, imenovano i postavljeno u Vladi;
- 3) funkcioner političke stranke (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);
- 4) kao vlasnik udjela, akcionar, član organa upravljanja, zaposleni ili vezano ugovorom, ima interes u pravnim licima koja se bave djelatnošću osiguranja, na način kojim bi članstvo takvog lica u Savjetu Agencije moglo da dovede do konflikta interesa;
- 5) pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare ili krađe bez obzira na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude;
- 6) bračni drug lica iz tač. 1 do 4 ovog stava ili se sa njim nalazi u srodstvu u pravoj liniji, bez obzira na stepen srodstva i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva.

Kandidat za člana Savjeta Agencije je dužan da predlagачu dostavi pisanu izjavu da ne postoje smetnje za imenovanje utvrđene zakonom.

Naknada za rad

Član 183

Predsjednik Savjeta Agencije i članovi Savjeta Agencije imaju pravo na naknadu za rad, koja se utvrđuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Prestanak mandata i razrješenje Savjeta Agencije

Član 184

Predsjedniku, odnosno članu Savjeta Agencije mandat prestaje:

- 1) istekom perioda na koji je imenovan;

- 2) na lični zahtjev;
- 3) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti za obavljanje funkcije;
- 4) po sili zakona.

Predsjednik, odnosno član Savjeta Agencije može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

- 1) nastanu okolnosti iz člana 182 ovog zakona;
- 2) prekrši obavezu čuvanja povjerljivih podataka.

Nadležnost Savjeta Agencije

Član 185

Savjet Agencije:

- 1) odlučuje o dozvolama, saglasnostima, ovlašćenjima i drugim pitanjima iz nadležnosti Agencije;
- 2) donosi statut, podzakonske i druge akte utvrđene zakonom;
- 3) donosi smjernice i uputstva u vezi sa primjenom dobrih poslovnih običaja u djelatnosti osiguranja i sačinjavanjem pojedinačnih akata poslovne politike društava za osiguranje;
- 4) donosi godišnji program rada i finansijski plan;
- 5) donosi izvještaj o radu i finansijski izvještaj Agencije;
- 6) usvaja godišnji izvještaj o stanju na tržištu osiguranja;
- 7) imenuje i razrješava direktora Agencije;
- 8) bira i opoziva revizora za kontrolu godišnjih finansijskih iskaza Agencije;
- 9) odlučuje o mjerama nadzora;
- 10) obavlja druge poslove koji se odnose na upravljanje Agencijom, u skladu sa zakonom.

Izvještaje iz stava 1 tačka 5 ovog člana Agencija radi usvajanja dostavlja Vladi.

Odlučivanje Savjeta Agencije

Član 186

Savjet Agencije radi i odlučuje na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine članova Savjeta.

Savjet Agencije odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta. U slučaju jednakog broja glasova, odlučujući je glas predsjednika Savjeta Agencije.

Pravila koja donosi Agencija objavljuju se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Direktor Agencije

Član 187

Direktora Agencije imenuje Savjet Agencije, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina.

Za direktora Agencije može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova, ispunjava uslove za imenovanje člana Savjeta Agencije utvrđene članom 181 ovog zakona.

Za direktora Agencije ne može biti imenovano lice koje ne može biti imenovano za člana Savjeta Agencije po ovom zakonu, kao ni lice koje nema prebivalište u Republici.

Ovlašćenja direktora

Član 188

Direktor Agencije predstavlja, rukovodi i organizuje rad u Agenciji, odgovara za zakonitost i kvalitet njenog rada, predlaže statut, godišnji program rada i finansijski plan, izvještaj o radu i finansijski izvještaj, kao i druge odluke Savjetu Agencije, izvršava odluke Savjeta, utvrđuje unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Agenciji, upravlja ljudskim i finansijskim resursima, stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Agencije i vrši druge poslove utvrđene zakonom.

Prava i obaveze iz radnih odnosa

Član 188a

Na prava i obaveze zaposlenih u Agenciji primjenjuju se opšti propisi o radu. Na zarade zaposlenih u Agenciji primjenjuje se zakon kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Prava nakon prestanka funkcije

Član 188b

Pedsjednik Savjeta i direktor Agencije imaju pravo da nakon prestanka funkcije jednu godinu primaju naknadu u visini zarade koju su primali u posljednjem mjesecu prije prestanka funkcije, uz odgovarajuće usklađivanje.

Naknada iz stava 1 ovog člana ostvaruje se na lični zahtjev, koji se podnosi najkasnije 30 dana od dana prestanka vršenja funkcije.

Prava iz stava 1 ovog člana prestaje prije utvrđenog roka, ako lice koje je vršilo funkciju predsjednika Savjeta ili direktora Agencije:

- 1) zasnuje radni odnos;
- 2) bude izabrano, imenovano ili postavljeno na drugu funkciju na osnovu koje ostvaruje zaradu;
- 3) ostvari pravo na penziju.

Rješenje o ostvarivanju prava iz stava 1 ovog člana donosi Savjet Agencije.

Čuvanje povjerljivih podataka

Član 189

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije, direktor i zaposleni u Agenciji, revizori i druga stručna lica koja Agencija angažuje za obavljanje poslova u vezi sa nadzorom dužni su da, kao povjerljive, čuvaju podatke o licima nad kojima Agencija vrši nadzor i druge podatke u skladu sa zakonom i statutom Agencije, osim podataka koji se na osnovu ovog zakona objavljuju i koji su dostupni na uvid zainteresovanim licima.

Povjerljivim podacima, u smislu ovog člana, smatraju se naročito podaci iz postupka nadzora i podaci o izrečenim mjerama nadzora u smislu ovog zakona. Obaveza iz stava 1 ovog člana traje i poslije prestanka funkcije, odnosno rada u Agenciji.

Čuvanje povjerljivih podataka od strane društava za osiguranje

Član 189a

Društvo za osiguranje dužno je da, kao povjerljive, čuva podatke, činjenice i okolnosti koje sazna u poslovanju sa osiguranikom odnosno korisnikom osiguranja ili komunikaciji sa drugim društvom za osiguranje.

Članovi organa upravljanja društva za osiguranje, kvalifikovani imaći, zaposleni u društvu za osiguranje i druga lica kojima su u vezi sa njihovim radom u društvu, odnosno u vršenju usluga za društvo dostupni podaci iz stava 1 ovog člana, te podatke ne smiju saopštavati ili dostavljati trećim licima i ne smiju ih koristiti ili omogućiti trećim licima da ih koriste.

Čuvanje podataka iz stava 1 ovog člana nije obavezno ako:

- 1) osiguranik, odnosno korisnik osiguranja da pisanu saglasnost da se pojedini podaci mogu saopštiti ili dostaviti za određene namjene ili određenom licu;
- 2) je to neophodno za utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku i ako davanje ovih podataka naloži sud, odnosno državni tužilac;
- 3) je to određeno zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, odnosno zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
- 4) su ti podaci neophodni za odlučivanje o pravnim odnosima između društva za osiguranje i osiguranika, odnosno drugih korisnika prava iz osiguranja u sudskom sporu;
- 5) su ti podaci neophodni u ostavinskom ili drugom sudskom postupku, kada sud naloži njihovo dostavljanje;
- 6) su ti podaci neophodni za naplatu po izvršnom rješenju iz imovine osiguranika i njihovo podnošenje zahtijeva odnosno naloži nadležni sud;
- 7) su ti podaci potrebni regulatornom organu, odnosno drugom nadzornom organu za potrebe nadzora;

8) te podatke traži poreski organ, organ nadležan za unutrašnje poslove ili organ nadležan za borbu protiv organizovanog kriminala, u skladu sa zakonom;

9) je to određeno zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju. Obaveza čuvanja podataka u skladu sa stavom 2 ovog člana traje i poslije prestanka statusa na osnovu kojeg je ostvaren pristup podacima. Regulatorni organ, drugi organi, odnosno sud mogu podatke koje su prikupili u skladu sa stavom 3 ovog člana koristiti isključivo za namjene za koje su prikupljeni.

Postupanje sa podacima iz ugovora o osiguranju

Član 189b

Društvo za osiguranje sa ličnim podacima potrebnim za zaključenje ugovora o osiguranju i likvidaciju šteta, odnosno isplatu ugovorenih iznosa po ugovoru o osiguranju, dužno je da postupa u skladu sa zakonom.

Društvo za osiguranje može uspostaviti odgovarajuće registre podataka o osiguranicima, odnosno o korisnicima osiguranja i nastalim štetama, i registre podataka o procjeni i likvidaciji šteta, odnosno isplati ugovorenih iznosa.

Društvo za osiguranje dužno je da upozna ugovornika osiguranja sa obavezama iz člana 189a st. 1 i 2 ovog zakona i da obezbijedi da, pri zaključenju ili tokom trajanja ugovora o osiguranju, ugovornik osiguranja da saglasnost za saopštavanje ili dostavljanje pojedinih podataka.

Podatke o osiguranicima, odnosno korisnicima osiguranja i druge podatke od značaja za ostvarivanje prava na naknadu štete, odnosno isplatu ugovorenih iznosa društvo za osiguranje dužno je da čuva deset godina po isteku ugovora o osiguranju.

Sredstva za rad Agencije

Član 190

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se:

- 1) iz naknada utvrđenih ovim zakonom;
- 2) iz sredstava koja izdvajaju društva iz člana 4 st. 1 i 2 ovog zakona u visini do 1% bruto premije osiguranja;
- 3) iz drugih prihoda koje ostvaruje Agencija u skladu sa zakonom.

Višak prihoda nad rashodima Agencije prihod je budžeta Crne Gore.

Osnovni sadržaj izvještaja o stanju na tržištu osiguranja

Član 191

Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja sadrži naročito podatke o poslovanju društava za osiguranje po vrstama osiguranja, stepenu ažurnosti u isplati šteta,

iznosu i strukturi kapitala, kretanju ostvarene likvidnosti i solventnosti, ostvarenoj efikasnosti u poslovanju (produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti) i drugim pitanjima od značaja za ocjenu stanja na tržištu osiguranja.

Sadržaj i rokovi za dostavljanje programa rada i izvještaja o radu

Član 192

Godišnji program rada Agencije iz člana 185 stav 1 tačka 4 ovog zakona sadrži podatke o ciljevima, indikatorima uspješnosti, aktivnostima koje su potrebne za realizaciju ciljeva i licima odgovornim za realizaciju.

Izvještaj o radu Agencije sadrži prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada Agencije, ocjenu stanja i mjere koje su preduzete za unaprjeđenje stanja i finansijski izvještaj.

Godišnji izvještaj o stanju na tržištu osiguranja Agencija radi usvajanja dostavlja Vladi do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.

Izvještavanje

Član 193

(Brisano).

XIV. UDRUŽENJA DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE **Udruženja društava za osiguranje**

Član 194

Društva za osiguranje mogu se udruživati u udruženja društava za osiguranje, u cilju ostvarivanja zajedničkih interesa i vršenja javnih ovlašćenja, u skladu sa zakonom.

Članstvo u udruženju je obavezno za društva za osiguranje koja se bave poslovima obaveznih osiguranja.

Javna ovlašćenja udruženja, u dijelu obaveznih osiguranja u saobraćaju, uređuju se posebnim zakonom.

Udruženje iz stava 1 ovog člana ima svojstvo pravnog lica.

Na udruženje iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl.189a i 189b ovog zakona.

XV. KAZNENE ODREDBE **Prekršaji**

Član 195

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u svom nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge koristi riječ "osiguranje" ili riječi izvedene od te riječi, a za to nije ovlašćeno ovim ili drugim zakonom (član 14);
- 2) uz zahtjev za izdavanje dozvole podnese netačne podatke (čl. 30, 42, 56 i 79).
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 550 eura do 2.000 eura.
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 550 eura do 6.000 eura.

Član 196

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja ne reosigura kod društva za reosiguranje (član 12 stav 1);
- 2) obavlja vrste osiguranja za koje nema dozvolu regulatornog organa (član 16 stav 2);
- 3) zaključi ugovor o posredovanju i zastupanju u osiguranju sa licem koje nije dobilo dozvolu za obavljanje tih poslova (član 17);
- 4) ne pribavi saglasnost regulatornog organa za promjenu naziva, sjedišta ili statuta (član 18 stav 4 i član 39 stav 3);
- 5) stekne uzajamno učešće u kapitalu odnosno u pravu glasa sa društvom za osiguranje, društvom za reosiguranje, društvom za posredovanje u osiguranju ili društvom za zastupanje u osiguranju (član 22);
- 6) stekne kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje bez prethodne saglasnosti regulatornog organa za sticanje akcija (član 23 stav 1);
- 7) ne obavijesti, bez odlaganja, regulatorni organ o svakoj promjeni u kvalifikovanom učešću u kapitalu društva (član 23 stav 5);
- 8) ne obavijesti u roku regulatorni organ o namjeri sticanja odnosno povećanja kvalifikovanog učešća u stranom društvu za osiguranje, kreditnoj instituciji, investicionom fondu ili društvu za upravljanje otvorenim investicionim fondovima najkasnije tri mjeseca prije planiranog sticanja (član 26a st. 1 i 2);
- 9) ne obavijesti regulatorni organ o smanjenju kvalifikovanog učešća u stranom društvu za osiguranje, kreditnoj instituciji, investicionom fondu ili društvu za upravljanje otvorenim investicionim fondovima najkasnije tri mjeseca prije planiranog sticanja (član 26a stav 4);
- 10) ne otuđi akcije stečene bez ovlašćenja regulatornog organa (član 27);
- 11) ne otuđi akcije za koje mu je oduzeta saglasnost (član 28 stav 2);
- 12) ne dostavi regulatornom organu rješenje o registraciji u roku od sedam dana od dana prijema tog rješenja (član 34 stav 3);
- 13) osnuje podružnicu bez dozvole regulatornog tijela (član 40 stav 3);
- 14) o osnivanju, promjeni adrese i ukidanju podružnica ne obavijesti regulatorni organ u roku od 30 dana, od dana donošenja te odluke (član 40 stav 5);

- 15) vrši statusne promjene društva, podjele, spajanja ili pripajanja društva bez prethodne saglasnosti regulatornog organa (član 41 stav 1);
- 16) ne obavijesti regulatorni organ o namjeri prenošenja dijela poslova prije zaključivanja ugovora iz člana 41a stav 1 ovog zakona ili svim naknadnim značajnim promjenama u vezi sa obavljanjem prenesenih poslova (član 41a stav 5);
- 17) ne dostavi, na zahtjev regulatornog organa, sve podatke o pravnom statusu i finansijskom stanju i poslovanju lica sa kojim je zaključilo ugovor o prenosu dijela poslova iz člana 41a ovog zakona (član 41b stav 1);
- 18) imenuje člana odbora direktora ili izvršnog direktora bez saglasnosti regulatornog organa (član 49 stav 1 i član 50 stav 1);
- 19) obavlja poslove posredovanja u osiguranju suprotno članu 52 stav 1 ovog zakona;
- 20) kao društvo za posredovanje u osiguranju obavlja poslove zastupanja u osiguranju (član 52 stav 2);
- 21) posreduje pri zaključenju ugovora o osiguranju sa društvom za osiguranje koje nije dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti osiguranja (član 53);
- 22) nema zaključeno osiguranje od profesionalne odgovornosti u skladu sa članom 58a ovog zakona;
- 23) omogući obavljanje poslova posredovanja u osiguranju licu koje nema ovlaštenje regulatornog organa (član 60 st. 1 i 5);
- 24) ne obavlja djelatnost osiguranja, odnosno poslove osiguranja na način kojim štiti interese ugovornika osiguranja, odnosno osiguranika (član 62 stav 1);
- 25) ne upozna osiguranika sa svim pravnim i ekonomskim odnosima sa društvom za osiguranje koji utiču na nepristrasnost društva za posredovanje u osiguranju u ispunjavanju obaveza prema osiguraniku (član 63 stav 1);
- 26) obavlja poslove zastupanja u osiguranju suprotno članu 65 stav 2 odnosno stav 4 ovog zakona;
- 27) ne vodi evidenciju lica sa kojima ima zaključene ugovore o zastupanju u osiguranju (član 65 stav 7);
- 28) obavlja poslove zastupanja za više društava za osiguranje za proizvode koji su međusobno konkurentni bez njihove pisane saglasnosti (član 66 stav 2);
- 29) u poslovnim prostorijama ne čuva ugovor o zastupanju u osiguranju (član 73 stav 1);
- 30) posluje suprotno članu 77 ovog zakona;
- 31) naknadno dogovori promjenu načina obračuna, odnosno visine provizije za zaključene ugovore o osiguranju u kojima je posredovalo (član 81b stav 4);
- 32) prije zaključenja ugovora o osiguranju, kao i prilikom izmjena, dopuna ili obnavljanja ugovora, ugovorniku osiguranja ne pruži potrebne podatke (član 81c);
- 33) prije zaključenja ugovora o osiguranju ugovornika ne upozna sa opštim i

- posebnim uslovima osiguranja ili ugovorniku ne pruži potrebne informacije (član 81d st. 1 i 2);
- 34) bez odlaganja ne obavijesti ugovornika osiguranja o nastupanju promjene opštih ili posebnih uslova ili o promjeni podataka iz člana 81d st. 1 i 2 ovog zakona (član 81d stav 3);
- 35) jednom godišnje pisano ne obavijesti ugovornika osiguranja o stanju učešća u dobiti (član 81d stav 4);
- 36) ne dostavi ugovorniku osiguranja obavještenja sa podacima iz člana 81d st. 1 do 4 ovog zakona u pisanoj formi, na pregledan i razumljiv način, na jeziku u službenoj upotrebi u Crnoj Gori (član 81d stav 5);
- 37) ne stavi na raspolaganje licima koja obavljaju poslove posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju informacije iz člana 81d stav 1 do 3 ovog zakona (član 81d stav 6);
- 38) ne utvrdi interna pravila za uspostavljanje i funkcionisanje sektora za rješavanje prigovora ugovornika osiguranja, odnosno osiguranika (član 81e);
- 39) pruža marketinške informacije suprotno članu 81f ovog zakona;
- 40) ne formira tehničke rezerve u iznosu dovoljnom za pokriće obaveza koje mogu nastati u obavljanju poslova osiguranja (član 83 stav 1);
- 41) ne formira propisane vrste tehničkih rezervi (član 83 st. 2, 3 i 4);
- 42) sredstva tehničkih rezervi ne ulaže i ne deponuje u skladu sa članom 90 ovog zakona;
- 43) sredstva ne deponuje i ne ulaže na propisani način (član 95);
- 44) kapital ne održava najmanje u visini margine solventnosti (član 98);
- 45) bez odlaganja, u pisanoj formi, ne obavijesti regulatorni organ o nastalom umanjenju kapitala, odnosno garantnog kapitala ispod nivoa propisanog članom 98, odnosno članom 98a ovog zakona i, u roku od 15 dana od dana utvrđivanja umanjenja, ne donese program mjera za dostizanje potrebne visine kapitala, odnosno ako taj program, bez odlaganja, ne dostavi regulatornom organu (član 99);
- 46) ne utvrdi dobit i gubitak po vrstama osiguranja na propisani način (član 104 st. 1 i 2);
- 47) ne organizuje internu reviziju na propisani način (član 108 st. 1 i 2);
- 48) licu za nadzor osiguranja ne omogući vršenje nadzora na propisani način (član 121 stav 1);
- 49) ne dostavi regulatornom organu statističke i druge podatke po grupama i vrstama osiguranja u rokovima i na način koji utvrdi regulatorni organ (član 126 stav 1);
- 50) regulatornom organu dostavi izvještaje, obavještenja i podatke suprotno odredbi člana 127 stav 1 ovog zakona;
- 51) regulatornom organu ne dostavlja podatke u skladu sa članom 127 stav 2 ovog zakona;
- 52) u propisanom roku ne otkloni utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti u radu i o

tome ne dostavi ili ne dostavi blagovremeno izvještaj regulatornom organu (čl. 130 i 131);

53) bez saglasnosti regulatornog organa prenese portfelj ili dio portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje (član 148 stav 1);

54) na propisan način i u propisanom roku ne obavijesti ugovarače osiguranja o prenosu portfelja osiguranja (član 150 stav 1);

55) ne imenuje ovlašćenog aktuara ili ga ne imenuje u propisanom roku (član 153);

56) ovlašćenom aktuaru ne omogući stalni i nesmetani pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni za obavljanje aktuarskih poslova i koje ovlašćeni aktuar zatraži (član 157);

57) ne imenuje novog ovlašćenog aktuara po nalogu regulatornog organa (član 162 stav 1);

58) u propisanom roku ne obavijesti regulatorni organ o tome da nadležni organ društva nije prihvatio mišljenje ovlašćenog aktuara (član 163);

59) u propisanom roku ne dostavi ovlašćenom aktuaru finansijski izvještaj (član 164 stav 1);

60) u propisanom roku ne obavijesti regulatorni organ o tome da ovlašćeni aktuar nije prihvatio mišljenje ovlašćenog revizora (član 165);

61) imenuje za ovlašćenog revizora lice sa kojim je povezano, odnosno koje mu pruža poreske ili konsultantske usluge (član 168 stav 3);

62) imenuje za ovlašćenog revizora lice koje je vršilo reviziju za to lice u prethodne četiri godine (član 168 stav 5);

63) ne objavi rezime revidiranih finansijskih izvještaja u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na čitavoj teritoriji Crne Gore u roku od 30 dana od dana usvajanja (član 172 stav 1);

64) postupa sa podacima prikupljenim u postupku zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju suprotno članu 189a ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 550 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 550 eura do 6.000 eura.

Član 197

Novčanom kaznom od 550 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) član odbora direktora ili izvršni direktor društva za osiguranje koji ne obavijesti regulatorni organ u skladu sa članom 49 stav 3 ili članom 50 stav 9 ovog zakona;

2) interni revizor društva za osiguranje, ako ne obavlja poslove interne revizije na propisan način (član 110);

3) član odbora direktora ili izvršni direktor pravnog lica, odnosno interni revizor, ovlašćeni aktuar ili drugo lice sa posebnim ovlašćenjem koje ne saraduje sa ovlašćenim licem u postupku kontrole ili ne izvrši drugu obavezu iz člana 121

stav 2 ovog zakona;

4) ovlašćeni aktuar, ako poslove ovlašćenog aktuara obavlja suprotno članu 155 ovog zakona;

5) ovlašćeni aktuar, ako odboru direktora ne predloži mjere za otklanjanje nepravilnosti (član 156);

6) ovlašćeni aktuar, ako ne preispita svoje mišljenje u propisanom roku ili o svom mišljenju ne obavijesti nadležni organ društva za osiguranje koji je nadležan za usvajanje finansijskog izvještaja (član 164 stav 2).

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Vršenje poslova

Član 198

Agencija će se osnovati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predlog za imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije, radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja i Vlada podnijeće Skupštini u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove regulatornog organa utvrđene ovim zakonom, do osnivanja Agencije, vršiće Ministarstvo finansija.

Dokumentaciju iz oblasti osiguranja imovine i lica Ministarstvo finansija je dužno da preda Agenciji, u roku od 30 dana od dana njenog osnivanja.

Nastavak rada Savjeta

Član 198a

Predsjednik Savjeta i članovi Savjeta Agencije imenovani na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni list CG", broj 78/06) nastavljaju sa radom u skladu sa ovim zakonom do isteka perioda na koji su imenovani.

Predsjednik Savjeta zasnovaće radni odnos u Agenciji u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje organizacije Agencije

Član 198b

Statut Agencije uskladiće se sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za imenovanje Savjeta Agencije

Član 198c

Savjet Agencije će se imenovati u skladu sa ovim zakonom u roku od 60 dana od

dana stupanja na snagu ovog zakona.

Savjet Agencije imenovan na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni list RCG", broj 78/06 i "Službeni list CG", br. 45/12, 6/13 i 55/16) nastavlja sa radom do imenovanja Savjeta iz stava 1 ovog člana.

Rok za imenovanje direktora Agencije

Član 198d

Savjet Agencije će u roku od 60 dana od dana imenovanja iz člana 198c ovog zakona raspisati javni konkurs za imenovanje direktora.

Direktor Agencije imenovan na osnovu Zakona o osiguranju ("Službeni list RCG", broj 78/06 i "Službeni list CG", br. 45/12, 6/13 i 55/16) nastavlja sa radom do imenovanja direktora iz stava 1 ovog člana.

Sredstva za početak rada Agencije

Član 199

Do početka ostvarivanja sopstvenih prihoda Agenciji će se obezbijediti sredstva za rad iz budžeta Republike, u vidu novčane pozajmice.

Agencija je obavezna da pozajmljena sredstva iz stava 1 ovog člana vrati na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim sa Ministarstvom finansija.

Status postojećih organizacija za osiguranje

Član 200

Organizacije za osiguranje i reosiguranje i pravna i fizička lica koja obavljaju druge usluge u osiguranju sa sjedištem u Republici, osnovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da rade pod uslovima pod kojima su registrovani u CRPS, a sa djelatnošću za čije obavljanje posjeduju dozvolu.

Usklađivanje organizacije

Član 200a

Društva za osiguranje dužna su da usklade unutrašnju organizaciju, statut i druga akta u roku od godinu dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacije koje obavljaju jednu grupu poslova iz djelatnosti osiguranja

Član 201

Organizacije za osiguranje iz člana 200 ovog zakona, koje na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju samo jednu grupu poslova iz djelatnosti osiguranja,

dužne su da, najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, usklade svoje poslovanje, akte i organizaciju sa ovim zakonom i obezbijede garantnu rezervu u visini jedne polovine novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona i o tome dostave Agenciji odgovarajuće dokaze.

Prema organizacijama za osiguranje koje ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana Agencija će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.

Organizacije za osiguranje iz stava 1 ovog člana dužne su da, najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, dostave Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja uz koji prilažu dokaz o obezbjeđenju garantne rezerve u visini novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona.

Organizaciji iz stava 3 ovog člana koja je uskladila organizaciju, poslovanje, akte i visinu garantne rezerve sa ovim zakonom, Agencija će izdati dozvolu za obavljanje odgovarajućih poslova osiguranja.

Organizaciji koja u roku iz stava 3 ovog člana ne uskladi organizaciju, poslovanje, akte i visinu garantne rezerve sa ovim zakonom ili ne podnese Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, Agencija će rješenjem oduzeti dozvolu za rad.

Usklađivanje visine akcijskog kapitala

Član 201a

Društva za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja dužna su da usklade visinu akcijskog kapitala sa članom 21 ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Društva za osiguranje koja obavljaju poslove životnih osiguranja dužna su da usklade visinu akcijskog kapitala sa članom 21 ovog zakona:

- 1) u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 1.000.000 eura;
- 2) u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 1.300.000 eura;
- 3) u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 1.600.000 eura;
- 4) u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 1.900.000 eura;
- 5) u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 2.200.000 eura;
- 6) u roku od šest godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 2.600.000 eura;
- 7) u roku od sedam godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, najmanje do nivoa od 3.000.000 eura.

Obračun garantnog kapitala društva za osiguranje usklađivaće se sa visinom akcijskog kapitala i rokovima iz st. 1 i 2 ovog člana.
Društvu koje ne uskladi visinu akcijskog kapitala u rokovima iz ovog člana regulatorni organ će oduzeti dozvolu za rad.

Organizacije koje obavljaju više grupa poslova iz djelatnosti osiguranja

Član 202

Organizacija za osiguranje koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavlja poslove i životnih i neživotnih osiguranja, odnosno poslove reosiguranja može nastaviti sa istovremenim obavljanjem tih poslova najduže četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija za osiguranje iz stava 1 ovog člana dužna je da:

- 1) u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglasu svoju organizaciju, poslovanje i akte za ovim zakonom, izuzev u dijelu usaglašenosti koji se odnosi na razdvajanje poslova osiguranja, kao i da obezbijedi garantnu rezervu u visini jedne polovine novčanog dijela osnovnog kapitala i o tome dostavi odgovarajuće dokaze Agenciji;
- 2) u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbijedi garantnu rezervu u visini novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona i o tome dostavi odgovarajući dokaz Agenciji.

Prema organizaciji iz stava 1 ovog člana, koja ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, Agencija će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši odgovarajuću promjenu u svom statusu i poslovanju u skladu sa članom 19 ovog zakona i o tome dostavi odgovarajući dokaz Agenciji.

Na osnovu dokaza iz stava 4 ovog člana, regulatorni organ, u roku od 30 dana od dana prijema tih dokaza, ocjenjuje da li su ispunjeni uslovi za izdavanje odgovarajućih dozvola propisanih ovim zakonom.

Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 5 ovog člana Agencija će organizaciji iz stava 1 ovog člana rješenjem oduzeti dozvolu za rad.

Lica koja obavljaju poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja

Član 203

Lica iz člana 200 ovog zakona, koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju poslove koji se, u smislu ovog zakona, smatraju poslovima neposredno povezanim sa poslovima osiguranja dužna su da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, usklade svoju organizaciju, akte i poslovanje sa ovim zakonom i dostave Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje tih poslova.

Licima iz stava 1 ovog člana koja su uskladila organizaciju, poslovanje i akte sa odredbama ovog zakona Agencija će izdati odgovarajuću dozvolu.

Usklađivanje organizacije društava koja se bave poslovima posredovanja i zastupanja u osiguranju

Član 203a

Društva za posredovanje u osiguranju dužna su da usklade organizaciju sa članom 56 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Društva za zastupanje u osiguranju dužna su da usklade organizaciju sa članom 69 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ugovori o osiguranju odgovornosti iz obavljanja posredničke djelatnosti zaključeni do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka perioda na koji su zaključeni.

Djelovi organizacija za osiguranje čije je sjedište van Republike

Član 204

Organizacije za osiguranje čije je sjedište van Republike dužne su da, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, organizuju svoje djelove koji posluju u Republici, u skladu sa ovim zakonom.

Djelovi organizacije za osiguranje iz stava 1 ovog člana, po isteku propisanog roka prestaju sa radom ukoliko ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Ovlašćeni aktuari

Član 205

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona stekla zvanje ovlašćenog aktuara po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona mogu obavljati poslove ovlašćenog aktuara utvrđene ovim zakonom.

Rok za pribavljanje saglasnosti za aktuare

Član 205a

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona stekla zvanje ovlašćenog aktuara po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona dužna su da, radi obavljanja poslova ovlašćenog aktuara utvrđenih ovim zakonom, pribave saglasnost regulatornog organa u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za promjenu spoljnjeg revizora

Član 205b

Društva za osiguranje koja su u periodu od četiri kalendarske godine koje prethode stupanju na snagu ovog zakona imenovala istog spoljnjeg revizora dužna su da imenuju novog spoljnjeg revizora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za pribavljanje ovlašćenja za aktuare

Član 205c

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona obavljala poslove ovlašćenog aktuara u društvu za osiguranje, dužna su da, radi obavljanja tih poslova u skladu sa ovim zakonom, pribave ovlašćenje od regulatornog organa u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za lica koja su crnogorski državljani a koja su zvanja ovlašćenog aktuara stekli po propisima koji su bili na snazi od stupanja na snagu ovog zakona, zvanje ovlašćenog aktuara priznaje se u skladu sa ovim zakonom, nakon pribavljene saglasnosti regulatornog organa.

Ovlašćeni posrednici i ovlašćeni zastupnici

Član 206

Licima koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima osiguranja, odnosno poslovima posredovanja i zastupanja u osiguranju, a nemaju položen odgovarajući stručni ispit, Agencija će priznati zvanje ovlašćenog posrednika, odnosno ovlašćenog zastupnika u osiguranju i upisati ih u registar ovlašćenih posrednika, odnosno ovlašćenih zastupnika u osiguranju ukoliko ispunjavaju ostale uslove utvrđene ovim zakonom.

Zahtjev za priznavanje zvanja iz stava 1 ovog člana sa potrebnim dokazima podnosi se Agenciji u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izveštavanje regulatornog organa

Član 207

Društvo za osiguranje je dužno da, u periodu od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, šestomjesečno izvještava Agenciju o podacima i činjenicama iz čl. 89, 91, 94 i 124 ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 208

Propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 208a

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakon donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje propisa

Član 208b

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 209

Zahtjevi za dobijanje dozvola i saglasnosti podnijeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Posebni uslovi za kapital

Član 210

Novčani iznos osnovnog kapitala za društva za osiguranje za koja bude podnesen zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti osiguranja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona mora biti najmanje u visini polovine minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom, s tim da najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, garantna rezerva tog društva za osiguranje mora biti najmanje u visini minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom.

Novčani iznos osnovnog kapitala za društva za osiguranje za koja bude podnesen zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti osiguranja nakon isteka roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona mora biti najmanje u visini minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom.

Odložena primjena

Član 210a

Član 21 st. 3 i 4 i član 98a stav 4 ovog zakona primjenjuju se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Period primjene

Član 210b

Odredba člana 190 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se do 1. januara 2016. godine.

Odložena primjena odredbe o kvalifikovanom učešću

Član 210c

Odredba člana 26b ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja drugih zakona i propisa

Član 211

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sistemu osiguranja imovine i lica ("Službeni list SRCG", br. 37/77 i 23/83) i Uredba o osiguranju imovine i lica ("Službeni list RCG", br. 42/00), a prestaje da se primjenjuje Zakon o osiguranju imovine i lica ("Službeni list SRJ" br. 30/96, 53/99), osim odredaba o obaveznom osiguranju (čl. 73-107) i odredaba o povjeravanju javnih ovlašćenja Udruženju osiguravajućih organizacija SCG (čl. 143-146).

Prestanak važenja zakona

Član 211a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 126 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu zakona

Član 212

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

SU-SK Broj 01-618/16

Podgorica, 11. decembra 2006. godine

Ustavotvorna skupština Republike Crne Gore

Predsjednik, Ranko Krivokapić, s.r.